

THOUGHTS

LETO-YEAR

37

JULIJ

1988

200

AVSTRALIJA

Moj dom

misli

Slovenija

Moja dežela

O, zlatih
dni
spomin
me vleče
na planine,
po njih
srce
mi gine...
Tedaj naprej,
nazaj
v planinski
raj!

S. Gregorčič

K naslovni sliki: Pogled na Martuljekovo skupino s cvetoče livade Srednjega vrha — odprta knjiga o Bogu...

+ + +

ŽE petnajsta obletnica smrti sydneyskega zaslužnega o. Bernarda mineva letos. Res šele v oktobru, a ker pride med nas zdaj njegov nečak nadškof, se bomo pokojnika spomnili tudi zdaj. Vsaj kot urednika in upravnika MISLI, ki jih je urejal in upravljaval dolgo dobo z veliko ljubeznijo ter zaradi bolezni s težko ločitvijo predal meni. Obljubil pa mi je sodelovanje in res pošiljal članke prav do svoje smrti.

Da, to je bil o. Bernard! Kdor ga je poznal, ga je ohranil s pomenu za vselej. Pokončni mož, ki se ni bal povedati resnice, pa četudi bi zaradi tega morda izgubil kakega naročnika. Že v Ameriki se ni ustrašil niti resne grožnje Louisa Adamiča: "Pazite se, Stalin ima dolgo roko!..."

Naravno, da je pečat svojega značaja o. Bernard vtisnil tudi svojemu listu, ki ga je toliko časa urejeval. In temu lahko dodam, da se mu v grobu ob mojem nasledstvu res ne bo treba obračati. Kadar sem v dilemi glede kakega članka, se samo vprašam, kaj bi ob njem storil o. Bernard. Po njem se ravnam in prepričan sem, da se ne bom zmotil.

Tistim strahopetcem, ki balansirajo na plotu v strahu, na katero stran bi varneje skočili, pa naj povem, da danes tisk v Sloveniji piše vse hujše reči kot ste jih kdaj koli brali v MISLIH. To pa je le potrdilo: O. Bernard je imel prav!

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena I. dela 8.— dol., II. dela pa 9.50 dol.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio-kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO—ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škerlj — Cena 11.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig skupaj 40.— dol. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozaložba v Rimu. — Cena 13.— dolarjev.

VERIGE LAŽNE SVOBODE — Zanimivo knjigo je napisal misijonar Andrej Prebil CM. — Cena vezani knjigi 13.—, broširani pa 10.— dol.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremžarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika Msgr. I. Kunstlja. Cena 2.— dol.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharjskih dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomaž Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PRED VRATI PEKLA — Pretresljiv opis življenja v ljubljanskih zapori po vojni — Franc Sodja CM — Vezana 10.—, nevezana 8.— dolarjev.

NAŠ IN MOJ ČAS — Zbirko študij etničnih in kulturnih vprašanj je napisal dr. Vinko Brumen, Argentina. Cena vezani 13.—, broš. 10.—dol.

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Bukviča na 708 straneh je izšel v Argentini. — Cena broširani knjigi 15.— dolarjev.

ZEMLJA SEM IN VEČNOST — Pesmi Karla Mauserja. Cena 5.— dol.

MATI, DOMOVINA, BOG — Pesmi Ludvika Ceglarja. Cena 2.— dol.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST. KEW, VIC. 3101 — Tel.: (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1985 (Subscription) \$ 7.—; izven Avstralije (Overseas) \$ 13.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeničstvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 — Tel.: (03) 387 8488

božje misli in človeške

LETNIK 37 – ŠT. 7
JULIJ 1988

Naša skupna skrb in naloga
– Nadškof dr. A. Šuštar
– stran 161

Spored obiska nadškofa
dr. A. Ambrožiča – stran 162
Izhodišče demokratske preosno-
ve – Iz argentinskega tiska
– Dr. M. Kremžar – stran 163

Brat o bratu – Karel Cankar
– pripravil T. Zrnec – stran 165
Luč je in Bog je – pesem
– Ivan Cankar – stran 166

V dveh stoletjih ... – Začetek
in rast kat. Cerkve v Avstraliji
– P. Ciril – stran 167

Naš svet – stran 169
Slovenski nagelj – Iz kanadske
Slov. države – stran 170
Iz središča sv. Cirila in Metoda,
Melbourne
– P. Bazilij – stran 172

Izpod Triglava – stran 174
Žena v Svetem pismu

– Mat in otrok /Deliti življenje
nekomu/ – P. Tone – stran 176
Iz središča sv. Rafaela, Sydney
– P. Valerijan – stran 178

Premakljivi svečnik – roman
– Lojze Kozar – stran 180
Naše nabirke – stran 180
Naš visoki gost – stran 181
Biti brez vere je nevarno ...

– Cilka Žagar – stran 184
Iz središča sv. Družine, Adelaide
– P. Janez – stran 185

Z vseh vetrov – stran 186
Kotiček naših mladih
– stran 188

Križem avstralske Slovenije
– stran 189

Smeh je najboljšo zdravilo
brez recepta ... – stran 192

NAŠA SKUPNA SKRB IN NALOGA

SLOVENSKA javnost je že več kot dva tedna vznemirjena zaradi aretacije Janeza Janše, Ivana Borštnerja in Davida Tasiča. Te aretacije so se zgodile v ozračju različnih napetosti, nerazumevanj in neupravičenih napadov dela jugoslovanske javnosti na dogajanja, ki potekajo v Sloveniji v duhu prizadevanj za demokracijo, spoštovanje človekovih pravic ter svobod.

Po besedah pastoralne konstitucije drugega vatikanskega cerkvenega zbora o Cerkvi v sedanjem svetu je "veselje in upanje, žalost in tesnoba današnjih ljudi, posebno ubogih in vseh kakor koli trpečih hkrati tudi veselje in upanje, žalost in tesnoba Kristusovih učencev. In ničesar resnično človeškega ni, kar bi ne našlo odmeva v njihovih srcih." Zato tudi verni in Cerkev z zaskrbljenostjo spremljamo razvoj dogodkov in se zavzemamo za dosledno spoštovanje človekovih pravic vsakogar in brez izjeme.

Nujno potrebno je celovito osvetliti in pojasniti vse, kar se je dogajalo. Zahteve po civilnem branilcu in po sodnem postopku pred civilnim sodiščem so s stališča sodobnih pogledov na jamstvo človekovih pravic in svobod prav tako utemeljene. Če nekateri zagotavljajo, da je bilo to, kar se je zgodilo, popolnoma v skladu z našo zakonodajo, se postavlja vprašanje, kakšna je potem ta zakonodaja. Podpirati moramo vse, ki se ob teh aretacijah zavedajo, kaj vse je s tem dejansko postavljeno pod vprašaj. Podpirati moramo tiste, ki si prizadevajo, da bi bili aretirani deležni vseh pravic, ki jim obtožencem zagotavlja pravo, usklajeno z našim civilizacijskim čutom in zavzetostjo za spoštovanje vsakega človeka in njegovih pravic. Od našega političnega vodstva imamo pravico pričakovati, da bo ukrenilo vse, kar je možno in potrebno, da pride do celovite osvetlitve teh dogajanj ter pravno in moralno zadovoljive rešitve sodnega postopka in da se podobne stvari ne bodo več ponavljale. Sredstva družbenega obveščanja pa naj nas celovito in izčrpno obveščajo. Samo tako bo mogoče vzpostaviti medsebojno zaupanje v družbi, ki je v vedno večji krizi. Prav tako je nujno potrebno varovati se vseh nepremišljenih dejanj, ki bi lahko bila pretveza za nove represije ali pa bi kakor koli otežila pot k sporazumevanju in pravilnim humanim in pravno neoporečnim postopkom.

Verniki smo prepričani, da je Bog gospodar zgodovine in vodi usodo narodov in poedinih oseb. Zato vernike spodbujam, naj še bolj prosijo za pomoč Svetega Duha za nas vse, posebno pa za tiste, ki imajo v tej zadevi pomembno odgovor-

OBISK NADŠKOFA ALOJZIJA AMBROŽIČA:

Petek (22. jul.): prihod v Sydney ob 7.30 zjutraj (Flight CP 023)

Sobota (23. jul.): Ob štirih pop. blagoslov novega Doma S.D.S. Maša v Wollongongu ob 7 uri zv.

Nedelja (24. jul.) maša z birmo pri Sv. Rafaelu, Merrylands, ob 9.30. Ob 6 uri zv. maša v Canberri

Torek (26. jul.) maša ob 7 uri zv. pri Sv. Rafaelu za + strica Bernarda

Četrtek (28. jul.): Odhod z avtom proti Viktoriji. Zvečer ob 7 uri maša v Wodong

Petek (29. jul.): prihod v Melbourne

Nedelja (31. jul.): Ob 10 uri maša z birmo pri Sv. Cirilu in Metodu. Ob 7 uri zv. maša v Morwellu.

Ponedeljek (1. avg.): Od 7 uri zv. maša v Geelongu (Bellpark).

Četrtek (4. avg.): Odhod z avtom proti S. A. Maša ob 5 uri popoldne v Milduri.

Petek (5. avg.): maša ob 11 uri v Berriju na poti proti Adelaidi.

Sobota (6. avg.): maša ob 7 uri zv. pri Sv. Družini, W. Hindmarsh.

nost. Bog hoče, naj vsi ljudje kot njegovih otroci živimo v svobodi, medsebojnem spoštovanju in miru, za kar nas je ustvaril in odrešil. Dogodki, ki jih doživljamo zadnje čase, lahko usodno vplivajo na našo prihodnost. Zato zaslužijo vso našo zavzetost. V tej pa ima za nas tudi molitev pomembno mesto. Iz vere, molitve za božjo pomoč in poštenega ter iskrenega prizadevanja in sodelovanja vseh črpamo močno upanje tudi v sedanjih trenutkih.

ALOJZIJA ŠUŠTAR, nadškof

Te vrstice metropolita Šuštarja so bile pod istim naslovom objavljene v ljubljanski "Družini" dne 19. junija letos. Narekovala jih je očitno skrb ob dogodkih, ki se razvijajo v domovini s čudno naglico; povod pa jim je dala aretacija treh oseb, ki so postavljene — proti vsemu pričakovanju — pred vojno sodišče, ker so bile očitno preglasne. Dogodek je vzbudil po Sloveniji splošno ogorčenje in številne javne proteste.

Tudi Slovenci pete celine smo del naroda, ki se doma bori za svoje osnovne pravice. Zato tudi nas vključuje beseda "naša" v naslovu nadškofove izjave. Kot slovenski verniki in narodnjaki se pridružujemo nadpastirjevim zahtevam ter jih podpiramo z vsem srcem.

Ko sem se pred par dnevi z nekom menil o dogodkih v domovini, je izrazil svoje misli, češ: zdaj za tri zapornike toliko grmenja, prej pa molk za tisoče, ki so presedeli nedolžni dolga leta v zaporih ali pa bili celo krivično mučeni in pobiti. Res, čas je prinesel svoje! Še pred desetletjem bi se moral tudi nadškof verjetno zagovarjati za te svoje besede, če bi sploh prišle v tisk. Bogu bodi zahvala, da je danes v Sloveniji več možnosti braniti z govorno in pisano besedo osnovne človekove pravice, dolgo dobo tako teptane in nepriznane. Vredno je, pa četudi bi šlo le za eno nedolžno osebo. A tu ne gre le za usodo treh oseb, ampak za pot naše rodne domovine do zdrave demokracije, na kateri smo jo dolžni podpreti tudi Slovenci v svetu.

Škofovsko geslo nadškofa Ambrožiča je: Jezus je Gospod!, kar je najstarejša izpoved vere. V njegovem grbu grški križ (začetnica Kristusovega imena) deli ščit v štiri trikote: levi in desni imata slovenski lipov list, spodnji kanadski javorjev list, zgornji lilijo krstnega patrona sv. Alojzija. V sečišču križa je čebelji panj, znak svetega Ambroža, ki naj bi bil poseben zavetnik Ambrožičevega rodu.

Nedelja (7. avg.): Maša ob 10 uri pri Sv. Družini, W. Hindmarsh (Adel.) Kasno popoldne odhod z letalom v Sydney.

Ponedeljek (8. avg.): Ob 10 uri dop. odhod iz Sydneya proti Novi Zelandiji (Qantas, Flight 043), naslednji dan pa nadaljevanje poti s Canadian Airline domov proti Torontu.

Komu najpred veselo
zdravljico,
bratje, čmo zapet?
Bog našo nam deželo,
Bog živi
ves slovenski svet,
brate vse,
kar nas je sinov
slovenske matere!

V sovražnike
'z oblakov
rodu naj našga
trešči grom;
prost, ko je bil očkav,
naprej naj bo
Slovencev dom,
naj zdrobe njih roke
si sponse, ki jim še teže!

Iz Prešernove
"Zdravljice"

Izhodišče demokratske preosnove

DR. MARKO KREMŽAR, Argentina

KOT znano, je "Časopis za kritiko znanosti", ki izhaja v Ljubljani, objavil pred nekaj tedni v posebni številki "Gradivo za slovensko ustavo".

Osnetek ustavnega besedila, ki že v prvi vrstici poudari, da temelji na "svetosti življenja in človekovega dostojanstva", ter izhaja iz "temeljnih človekovih pravic in državljanskih svoboščin . . . , pravice naroda do samoodločbe", pa iz ". . . zgodovinskega dejstva, da smo Slovenci z lastnimi močmi izoblikovali svojo narodno samobitnost in uveljavili svojo državnost", predstavlja brez dvoma pomemben političen dokument ter morda celo zgodovinski mejnik.

Ko je bil pred leti na tem mestu ob razpravljanju prof. Franceta Bučarja "Federacija ali konfederacija" (Nova revija, 39-40) objavljen članek z naslovom "Stična točka", je bilo v njem med drugim zapisano: "Če hočemo gledati v slovensko bodočnost skupno, čeprav pod različnimi vidiki, potrebujemo vsaj skupno izhodišče. Le tako moremo ljudje, ki spoštujemo drug drugega svobodo, vzajemno iskati načinov za

obrambo in razvoj skupnih koristi. . . Dovolj je, da se med Slovence vrne spoštovanje do človeka, do njegove enkratnosti in različnosti ter da je to spoštovanje zakonito zagotovljeno." (Svobodna Slovenija, dne 6. 2. 1986)

To "skupno izhodišče" je dobilo v ustavnem gradivu, ki so ga pripravili člani Društva slovenskih pisateljev in Delovne skupine za ustavni razvoj pri slovenskem sociološkem društvu, konkretne in upanja polne obrise.

Gradivo za slovensko ustavo je sestavljeno iz treh delov, in sicer iz Predgovorov, iz Uvodnih razlag ter iz Tez za ustavo republike Slovenije, ki predstavljajo konkretni ustavni predlog. Vsak od teh treh delov je vreden posebnega in podrobnega študija ter odkrite debate. To bo priložnost, da se osvetle nakazana vprašanja pod različnimi strokovnimi in načelnimi vidiki ter izpolnijo vrzeli, ki so verjetno posledica razmer, v katerih je Gradivo izšlo.

Zaenkrat bi opozorili le na nekatere temeljne smer-

nice, ki so jih povzeli v Predgovoru Tone Peršak, Dimitrij Rupel ter Janez Menart, in ki so bile očitno nekako vodilo mislecm pri oblikovanju ustavnega predloga.

Tone Peršak poudarja, da morajo ustavne teze "izhajati iz pravice naroda do samoodločbe in do države in iz njegove potrebe po politični, gospodarski in kulturni samostojnosti, iz težnje po dejanski demokratizaciji, pluralizmu, civilni družbi in pravni državi, kar je vse v skladu z zgodovinskimi težnjami in sanjami slovenskega naroda."

Ostala dva pisca Predgovora pa zaključujeta svoje utemeljitve takole: "Teze izhajajo iz predpostavke o dozorelosti slovenskega naroda, da sprejme svojo lastno ustavo, ki ne bo derivat niti sovjetske niti jugoslovanske. O tej dozorelosti ne priča le zgodovinska, ampak tudi današnja zveza demokratičnih slovenskih političnih sil, ki jih je mogoče povezati z gibanji za nacionalno, politično, družbeno-ekonomsko, kulturno-intelektualno, generacijsko in spolno demokracijo; ter z njihovimi opredelitvami za tržno ekonomijo, civilno družbo in pravno državo. Teze izhajajo iz samoodločbe slovenskega naroda, na podlagi katere se Slovenci dogovarjajo o skupnih zadevah z drugimi narodi . . .

Slovenska ustava naj torej izhaja predvsem iz duha, ki ga izražajo naslednja načela:

- politični pluralizem, brez vodilnosti katerekoli stranke;
- družbeni odnosi, . . . ki temeljijo na spoštovanju individualne in narodne osebe . . .;
- kultiviranje in intelektualizacija dela;
- nacionalna suverenost in enakopravnost;
- ločitev zakonodajne, sodne in izvršne oblasti."

Če primerjamo gornja načela z osnovnimi zahtevami, ki jih je poudaril v imenu demokratične emigracije Slovenski narodni odbor ob različnih priložnostih in tudi v "Pozivu" julija 1986. leta (MISLI so ga

objavile v oktobrski številki istega leta na strani 285 – Op. ur.), pa s programskimi izjavami demokratičnih političnih strank v zdomstvu, smemo upravičeno upati, da stojimo res pred novim demokratičnim izhodiščem slovenskega naroda.

Teze za ustavo Republike Slovenije niso postavljene pred plebiscit, kjer bi se morali izrekati za ali proti. Zaenkrat nudijo vsem svobodno mislečim Slovincem priložnost za demokratično debato, to je za praktično šolo slovenske demokracije. V takem svobodnem razgovoru naj bi bilo dopolnjeno in pojasnjeno vse, kar ostaja v Tezah nedognanega, v upanju, da pri tem ne bo trpela osnovna usmerjenost predloga pa tudi ne jasen in zgoščen slog, ki je ena od njegovih odlik.

Vendar celo v hipotetičnem primeru, da bi se bilo treba odločati, zaslužijo "Teze" kljub razumljivim pomanjkljivostim vso podporo, kajti stoje na zdravih temeljih. Na njih bi bilo mogoče zagotoviti slovenskemu narodu svobodno in odgovorno rast, kar predpostavlja pravičen pogled na našo skupno preteklost in trezno presojanje prihodnosti.

Vendar tudi "Gradivo za slovensko ustavo" pušča še neodgovorjeno tisto vprašanje, ki si ga menda stavljamo vsi svobodoljubni Slovenci ob branju in pisanju predlogov o družbeni preureditvi med nami: Kako se bo to zgodilo?

Čeprav na to vprašanje konkreten odgovor še ni mogoč, kažejo znamenja časov, da so rešitve, na katere so nekateri že pred leti gledali kot na utopijo, danes že v območju možnega in da se bližajo v vedno jasnejših oblikah nepričakovano hitro trenutku, ko bodo postale predmet odločitev.

Vse kaže, da nas Slovencev tokrat razvoj dogodkov ne bo našel neosveščenih in nepripravljenih. Zavedamo se, morda z večjo jasnostjo kot kdajkoli prej v zgodovini, da je "bodoča stvarnost odvisna od pravilnosti sedanjih razmišljanj in od prepričljivosti sanj, ki so jih spočele".

Edinost, sreča, sprava k nam naj nazaj se vrnejo;
otrok, kar ima Slava, vsi naj si v roke sežejo,
da oblast in z njo čast, ko pred, spet naša bosta last!
Iz Prešernove "Zdravljice"

Pisateljev brat
Karel Cankar

Brat o bratu

KO se je Karel, mlajši brat pisatelja Ivana Cankarja, odločal za duhovniški poklic, ga je Ivan pregovarjal, naj bi tega koraka ne storil. Pisatelj je bil tedaj vnet in odprt privrženec nemškega, veri nasprotujočega filozofa Friedericha Nietzscheja. Zato je do duhovniškega stanu kazal neprijazno lice, med duhovniki pa vzbujal nevoljo in napade.

Karel Cankar pa je le vstopil v ljubljansko bogoslovje. Zaradi brata Ivana je prejemal s strani bogoslovcev in duhovnikov marsikatero očitjanje. Sprejel je vabilo sarajevskega nadškofa dr. Josipa Stadlerja, prestopil leta 1901 v sarajevsko bogoslovje in bil 1903 posvečen v duhovnika sarajevske nadškofije. Nadškof Stadler je Karla cenil, vzel ga je za osebnega tajnika in ga imenoval za urednika sarajevskega katoliškega dnevnika.

Karel je v Sarajevu deloval do konca druge svetovne vojne. V povojnih letih si je zaželel domov v Slovenijo. Na prošnjo bratranca Izidorja Cankarja so ga kot gosta sprejeli ljubljanski frančiškani. P. Roman Tominec mu je dal sobico v samostanu pri Tromostovju. Karel je tu živel do smrti. Umrli je leta 1953 in počiva med ljubljanskimi duhovniki na pokopališču pri Sv. Križu, na Žalah.

Leta 1909 je Ivan Cankar za dalj časa obiskal brata Karla v Sarajevu. Nadškof Stadler je prijazno nudil slovenskemu pisatelju stanovanje v nadškofijski palači in hrano pri svoji mizi. Znano je, da je Ivan Cankar začel v Sarajevu neverjetno ceniti duhovnike in je po dolgem času šel k spovedi ter prejel sveto obhajilo. Kako se je to zgodilo, je brat Karel opisal v pismu bratranecu Izidorju Cankarju. Izidor je pismo objavil v knjigi *Leposlovje* – eseji, kritika (Ljubljana 1969), 2. knjiga, str. 312–314.

Tone Zrnec, Kanada

MESECA avgusta 1909 mi je sporočil Ivan z Duna-ja, da me pride obiskat v Sarajevo, če mi je prav. Bil sem takrat tajnik pokojnega nadškofa dr. Stadlerja in obenem glavni urednik Hrvatskega Dnevnika. Spregovoril sem z nadškofom in on se je naravnost obveselil takemu obisku. "Ga bomo spreobrnil," je dejal. Prosil sem ga, naj ga s te strani pusti v miru; sam sem si mislil, da bo nadškof s svojo pojavo, s svojim svetim življenjem in s svojo vedro in veliko dušo vsaj nekoliko vplival na njega, ako bo dalj časa z njim v stiku. In sem pisal Ivanu, da ga z velikim veseljem pričakujem in da mu nadškof nudi svoje gostoljubje. Pa je res prišel, mislim, 9. septembra. Spočetka mi je bilo malo nerodno, kajti Ivan ni prav nič prikrival svoje svobodne miselnosti, ki ni imela s pozitivnim verskim življenjem prav nobenega opravka. Pri skupni večerji in kosilu, kjer smo bili samo mi trije, ako ni bilo slučajnih gostov, smo opravljali molitve pred jedjo in po jedi vsak zase natihome; Ivan je v času molitve stal 'hab't acht', dlani ob nogah, in se ni prekrizal. Ob nedeljah seveda ni hodil k maši, vstajal je pozno, zvečer je prihajal kasno domov. Večerjali smo ob osmih;

on se je ponavadi zakasnil, in ko je prišel, je bil večkrat precej vinjen. Meni je to bilo seveda malo neugodno, a nadškof se je delal, kakor da vsega tega ne opazi. Ljubeznivo se je smehljaj, skušal včasih z njim pomalo debatirati in kadar je bilo z Ivanom od sile hudo, mi je samo pripomnil: "Ne prenaša vina; slab je, pa to ni nič hudega."

Pa se je zgodilo, da se je Ivan polagoma zelo spremenil. Ostajal je doma v svoji sobi in pisal. Nekega dne mi pride in pravi: "Prvi akt je končan. To bo nekaj imenitnega!" Pisal je Hlapce. Čisto nerazumljivo mi je postalo njegovo trezno obnašanje. Dopoldne je sedel v sobi in pisal, popoldne je hodil na sprehod. Omenil sem že, da sem bil sam zelo zaposlen kot urednik Hrvatskega Dnevnika; vstajal sem zgodaj, ostajal v uredništvu do kosila, vračal se takoj v redakcijo in ostajal tam do večere, ker je bilo tako, da sem moral sam oskrbovati ves list od uvodnega članka pa do prevoda brzojavov korespondenčnega urada; po večerji sem odpravljaj najnujnejše pisarniške akte (zato je bila nadškofova pisarna precej zanemarjena, a ko sem nadškofu potožil, da tako ne gre, me je tolažil,

češ, "da akti niso zajci in da ne pobegnejo"). Razumljivo je, da v takih okoliščinah nisem imel niti časa niti priložnosti, da bi se kaj več pečal z Ivanom. Zato si je iskal družbe drugod.

Seznanil se je s tedanjim katehetom na realki, sedanjim kanonikom dr. Antonom Buljanom. Ta duhovnik, nadarjen in duhovit, je bil in je še strasten turist. On je Ivana zvalil na daljše izlete, posebno na goro Trebevič, ki dominira nad Sarajevom. In tam se je zgodilo, kot mi pripoveduje dr. Buljan, da sta ob prekrasnem pogledu na sarajevsko kotlino in na tisto divno okolico začela filozofirati o lepoti stvarstva. In sta iskala začetnika vse te lepote. To ni bila debata, bil je razgovor, tih in pobožen, in Ivan je sklenil pogovor: "Res je, Bog je, Oče in Dobrotnik!"

Z menoj ni veliko govoril tiste dni; bil je molčeč, tih, tudi nič več vinjen. Nekega dne mi pokaže tri svoje sonete, ki so pozneje, ne vem v kakšni zvezi, izšli kot priloga njegovemu Kurentu. Tretji sonet se začneja: "Luč je in Bog je, radost in življenje!"

Pripovedujem vse to brez svojih refleksij, tako kakor se je zgodilo brez mojega nagovarjanja, sodelovanja in vplivanja.

Nekega večera me Ivan zaprosi, preden je šel počivat, naj bi mu dal kakšen slovenski molitvenik. Nisem ga imel, pa sem mu dal hrvatskega Kongreganista. Drugi dan me vpraša, če bi se lahko razgovoril z dr. Matevžem Končarjem, Ljubljancanom, ki je bil takrat profesor dogmatike v sarajevskem bogoslovnem

seminarju, jezuit. Obiskal sem patra Končarja in mu to povedal. On je bil seveda precej na uslugo. Ivan ga je obiskal in nič ni povedal, kaj je z njim imel. Drugo popoldne je bil zopet pri njem. Zvečer mi pride v sobo in mi brez uvoda pravi: "Ti, jaz pojdem jutri k obhajilu. Ti me boš obhajal." Drugi dan, če se ne motim, je to bilo 6. novembra, sem maševal v cerkvi sv. Vinka pri usmiljenih sestrah in sem pri maši obhajal svojega brata.

Tistih par dni, kar je še ostal v Sarajevu, je bil molčeč in večji del vaze zamišljen. Spominjam se, da smo 10. novembra bili na večerji pri sarajevskem župniku pokojnem Andreju Predmerskem, ki je obhajal svoj god (Andrej Avelinski). Bil je na večerji nadškof, kanoniki in vsi duhovniki iz Sarajeva. Z Ivanom sva sedela skupaj. Pa mi naenkrat prišepeta, da bo vstal in govoril. Bal sem se, da je že malo vinjen, in sem ga prosil, naj rajši molči. On mi pravi: "Moram." In je vstal in govoril in izgovoril tako lepo zdravico katoliškemu bosanskemu duhovništvu, kakor je še nisem slišal. Priznal je, da on katoliških duhovnikov ni poznal, dokler ni prišel v Sarajevo, in da je v tem kratkem času videl na svoje oči, da so to možje idealov, ki vedo samo za Boga in za ljudstvo. Njegov govor je globoko ganil vso družbo. Nadškof mi je pozneje dejal: "Pa smo ga vendar sprebrnili."

Dva dni po tej večerji je Ivan odpotoval v Ljubljano.

Karel Cankar

LUČ JE IN BOG JE

Luč je in Bog je, radost in življenje!
Svetlejši iz noči zasije dan,
življenje mlado vre iz starih ran
in iz trohnobe se rodi vstajenje.

V nečisto noč, v sramoto in ihtenje
zapel je glas od angelskih poljan —
en žarek je iz večnosti poslan,
svetlobe večne slavno oznanjenje. —

Vsi vi, skoz mrak pod križem vzdihujoči,
vsi vi, strmeči nemi v črna tla —
prišlo je znamenje! V tej zadnji noči

zablisnilo se je odvrh neba —
vstanite, vriskajoči in pojoči:
pozdravljena, nebeška glorijska!

IVAN CANKAR

V dveh stoletjih...

Začetek in rast katoliške Cerkve
v Avstraliji

Pripoveduje
P. CIRIL

KO opazujemo neverjetno moč in rast v sicer tako težkih začetnih obdobjih katoliške Cerkve v Avstraliji, ne moremo seveda zaobiti dejstev, ki so izhajala iz človeških slabosti. Duhovniki, ki so prihajali na avstralsko celino, so s seboj prinesli tudi svoj značaj, z vsemi sposobnostmi in tudi napakami. Ker so bili vodilni delavci v skupnosti, jih je skupnost kot takšne sprejela, pa tudi oni so ji vtisnili svoj pečat. Tako je bil v Sydneyu v času Terryja in Ullathorneja tudi njun stanovski tovariš, 39-letni **John McEncroe**. V Avstralijo je prišel leta 1932. Njegova privlačnost je sevala iz njegove srčne dobrote in čiste človečnosti, ki je bila znana vsem: mož je imal malo preveč rad dobro kapljico ter se ga je kar prepogosto 'nacukal'. Kadar ga je zgrabila skušnjava, je šel trkat na vrata katoličanov in jih za božjo voljo prosil za čašo vinca. Nič ga ni moglo ustaviti. Včasih so ga sobratje zaprli v sobo, da bi ne delal sramote, pa je v navalu žeje našel izhod skozi okno. Če so mu skrili obleko, je šel pa brez nje. Vendar pa pravi zgodovinski spomin nanj, da mu ljudje tega niso šteli v zlo, pač pa sta največjo ceno plačala njegov nos in jetra. Kot duhovnik je bil McEncroe mož širokih obzorij. Pred prihodom v Avstralijo je deloval kot generalni vikar v ameriškem misijonu Charleston v Virginiji. Tam se je navzel demokratskih idej, ki jih je uveljavljal tudi pri oblikovanju hierarhičnih odnosov v življenju avstralske Cerkve.

Sydney velja za mater Cerkve v Avstraliji. Sydneyški nadškof je pošiljal duhovnike tudi v druge oddaljene kraje celine. Tako je leta 1843 poslal v Perth **Johna Bradyja** da bi skrbel za tistih nekaj katoličanov Zahodne Avstralije. Mož pa je po treh mesecih odjadril v Rim in v svojem poročilu predlagal, naj se v Zahodni Avstraliji ustanovi nova škofija, kajti "tam čakajo na odrešenje tisoči Evropejcev in milijoni Aborigenov". Rim ni preveril njegovih številk — lep dokaz, kako oddaljena in še neznana je bila takrat Avstralija. Škofija Perth je bila ustanovljena, Brady pa imenovan in posvečen za prvega škofa. Pred vrnitvijo v Perth je pridobil še nekaj duhovnikov, redovnic, bogoslovcev in katehistov, da so odšli z njim (1946). V Perthu se je srečal z resničnostjo: Kako bo skrbel za vse te ljudi, ki jih je pripeljal iz Evrope? Katoličanov je bilo malo, saj je štetje

prebivalstva dve leti kasneje v vsej Zapadni Avstraliji naštel komaj 337 katoličanov. Škof Brady se je globoko zadolžil in skoraj zašel v krivo vero. Leta 1952 je moral priti na kraj dogajanj sydneyški nadškof Polding, ki je s svojo metropolitno oblastjo odvzel škofu Bradyju službo ter ga poslal domov na Irsko. Poročilo pravi, da je nadškof redkokdaj ukrepal tako odločno kot ravno v tem primeru.

Vendar je ta Bradyjeva "avantura" doprinesla svoje k utemeljitvi in duhovni obogatitvi Cerkve v Avstraliji. Ne le, da je bila ustanovljena škofija v Perthu — Bradyjeva pustolovščina je botrovala začetku znamenite **benediktinske opatije New Norcia**, stotrideset kilometrov severno-vzhodno od Perth: velikemu in zelo uspešnemu misijonu med Aborigeni.

Nadaljevanje zgodbe začetkov Cerkve v Zapadni Avstraliji se torej zapisuje takole: Med 27 misijonarji, ki so pristali januarja 1946 v pristanišču Fremantle z novim škofom Bradyjem, sta bila tudi dva benediktinska meniha **Dom Rosendo Salvado** in **Dom Joseph Serra**. Bila sta iz španske opatije San Martin v Composteli, ki pa sta že nekaj časa prebila v starem italijanskem samostanu Cava. Oba sta bila moža zrelih presoj in izrednega znanja, obdarovana z mladeniško gorečnostjo za zveličanje duš. Že mesec po prihodu v Perth sta se napolnila na oglede, da bi po škofovi zamisli ustanovila misijon med Aborigeni. V njuni misijonski odpravi sta bila še dva benediktinska meniha ter katehist. Dne prvega marca so se pri nekem studentu prvič srečali z oboroženimi domorodci. Misijonarji so jih obdarovali s sladkorjem, čajem in kruhom ter s tem premagali sovražna sumničenja: vzpostavljeni so bili prijateljski odnosi, ki so rodili bogate sadove. Na ta dan — ravno na Salvadojev god — je bil ustanovljen benediktinski misijon med Aborigeni in med njimi tudi darovana prva sveta maša.

Začelo se je trdo delo, ki je kmalu izčrpalo Salvadojeve in Serrajeve tovariše: irski katehist je umrl, oba meniha spremljevalca sta se morala zaradi obolelosti vrniti v Evropo. Patra sta ostala sama, vendar s pomenljivim spoznanjem: V tem misijonu ne bo resničnega napredka, če skupaj z domorodci ne sprejmemo tudi njihovega nomadskega načina življenja. Samo stalno navzoči misijon bo lahko nudil Aborigenom dušni in telesni blagor. Najprej sta se oprijela gospo-

DOM SALVADO, duša misijona New Norcia in poznejši škof. Umrl je v Rimu, kamor je šel poročat o misijonu, 29. dec. 1900, star 86 let, od katerih jih je 54 daroval Avstraliji

Nekaj starih slik o delu menihov opatije med Aborigeni

darstva: zasadila sta vinsko trto in posejala pšenico. Salvado je takrat zapisal: "Pater Serra je vodil vole, jaz pa sem upravljal plug. Resnično lahko rečem, da sem namakal avstralsko zemljo s svojim znojem in s krvjo svojih žuljev..."

Misijonarja sta poimenovala svoj misijon New Norcia po Nursiji, rojstnem kraju sv. Benedikta. Zgradila sta lepo cerkev v čast sveti Trojici, na stranskem oltarju pa postavila v čiščenje podobo Matere dobrega sveta. To podobo jima je pred odhodom iz Rima leta 1845 poklonil sveti Vincencij Palotti. Danes velja za milostno podobo in k njej radi romajo verniki iz mnogih krajev Zahodne Avstralije. Na "srečanje narodov", ki je tam vsako leto v oktobru, pridejo tja tudi Slovenci iz Perthu.

Misijon je rastel. Ob koncu leta 1848 je imel že nad tisoč akrov otrebljene in obdelane zemlje ter veliko čredo ovac in goveje živine. Tega leta je Dom Serra odpotoval v Rim in Dom Salvado je moral sam upravljati misijon. Težko je čakal sobratove vrnitve, pa pričakal za misijon nič kaj prijetno novico, ki je prišla še istega leta iz Rima: da je Dom Serra imenovan in posvečen za škofa nove avstralske naselbine Port Victoria — današnjega Darwina. V januarju naslednjega leta (1849) pa je misijon New Norcia s težkim srcem zapustil tudi Dom Salvado. Perthski škof Brady ga je poslal v Rim, da bi tam zanj uredil gotove zadeve — bil je že v hudih problemih — in da bi izprosil kaj darov ter tudi novih misijonarjev. Pater se je

bal, da bo cvetočega misijona konec. Verjetno je prav zato vzel s seboj v Evropo dva aborigenska fanta, ki sta pokazala dobro voljo služiti misijonu. Johnu Dirimeru in Francisu Conaciju je omogočil vzgojo in sta se oba izkazala kot zelo bistrourma.

Po treh mesecih bivanja v Rimu je nastal nov razvoj: Sveti sedež je tedaj odločil, naj bo škof Serra pomočnik škofu v Perthu, njegovo mesto na novem škofijskem sedežu naselbine Port Victoria (Darwin) pa naj bi prevzel Dom Salvado. Ta je bil res 15. avgusta 1849 posvečen v škofa. Toda nobeden obeh prvih imenovanih škofov ni videl te škofije: angleška vlada je namreč naselbino Port Victoria ukinila in Dom Salvado je ostal škof brez škofijskega sedeža.

Tako sta se brata v meništvu in škofovstvu vrnila v kraje svojih začetkov: škof Serra je nasledil odstavljenega škofa Bradyja v Perthu, škof Salvado pa je z novimi močmi, ki si jih je nabral v Evropi, začel ponovno orati ledino (1853) med domorodci v misijonu New Norcia. Iz Evrope je prinesel precej darov in pripeljal 43 benediktinskih postulantov. Večino darov in tudi misijonskih moči je moral odstopiti škofu Serru za delo med priseljenci, saj se je perthska škofija šele tedaj začela prav razvijati in se je ustanavljalo vedno več novih naselbin, ki so zahtevale dušno pastirstvo. Večalo pa se je tudi število duhovnih poklicev. V veliko veselje škofu Salvadu je bila oživitve dejavnosti misijona New Norcia, ki je bila potisnjena že nekaj let nekako na drugotno mesto: Leta

1859 je namreč Rim poslal odločbo, s katero je dobil misijon New Norcia popolno samostojnost od škofijskega sedeža v Perthu in je škof Salvado postal prvi predstojnik te nove ustanove. Vsi benediktinci na delu v škofiji Perth so se smeli sami odločiti, da ostanejo tam, ali pa se priključijo ustanovi New Norcia.

Tako je iz skromnih začetkov zrastel velik misijon, celo naselje, v katerem so se izobraževali otroci domorodcev. Benediktinci so pozidali dva kolegija: za dekleta in za fante. Oba sta sprejemala in nudila izobrazbo aborigenski mladini iz cele države vse do leta 1975.

Danes je New Norcia oaza duhovnosti in obenem

neprecenljiv zaklad starih kulturnih dragocenosti, ki jih ni mogoče najti nikjer drugje v Avstraliji. Pa še tam so pred leti tatovi naredili nepopravljivo škodo.

Na tem koščku vroče avstralske zemlje je še mogoče začutiti duha prednikov — pionirjev. Starodavnost kakor da še živi. Doživljal sem jo med svojim obiskom v cerkvi, v muzeju in galeriji — to sta poslopji nekdanjih kolegijev, pri skupni korni molitvi, petju z menihi in pri njihovem kosilu, kamor so me prijazno povabili — v obednico kot kakega srednjeveškega španskega samostana. Zares, ta kraj naravnost diši — kakor je zapisal v pesmi Tone Kuntner — "opojno diši po tem dnevu in večnosti".

/Nadaljevanje sledi/

Pročelje cerkve opatije New Norcia z zvonikom, delo arhitekta Torresa, je latinskega tipa in daje svetišču ter okolici mediteransko vzdušje . . .

NAŠ SVET

Živimo v svetu, v katerem razum vse načrtuje, vse vodi, vse določa.

Pri tem pa umira v človeku to, kar imenujemo srce ali duša.

Razum ima vsekakor svojo vrednost.

Toda srce in duša morata spet dobiti prednost, ki sta jo izgubila.

A kako?

Čisto preprosto:

Oglej si sončni zahod! Kar priznaj: že dolgo ga nisi občudoval.

Igraj se s svojimi otroki! Kdaj si zadnjič našel malo več časa zanje?

Pojdi s svojo ženo na sprehod — koristilo bo obema!

Prisluhni svoji stari materi — zelo jo boš razveselil!

Ustvari kaj novega s svojimi rokami — zmožen si tega!

Veseli se vonja cvetlic!

Raduj se malih reči! Prav te napravijo življenje tako zanimivo.

Bodi blag do vseh stvari!

Tvegaj smehljaj! Tudi neznancu, ki hiti mimo tebe.

SLOVENSKI NAGELJ

Članek
je izšel
v kanadski
"Slovenski
državi"

IZ ljudskega in političnega izročila posameznih narodov izhajajo mnogi simboli, ki spominjajo na znamenite zgodovinske dogodke, pričajo o starih ljudskih izročilih, predstavljajo državno-pravna znamenja ipd. Takšna znamenja so npr. grbi in prapori, simboli posameznih kraljestev in vojvodin iz visokega srednjega veka, ali pa ljudsko drevo življenja, čigar izvor sega daleč v predzgodovinski čas.

Slovenci smo glede bogastva simbolov med prvimi narodi v Evropi, celo na svetu. Naša lipa, ohranjena v pomenu drevesa življenja vse do tega stoletja, kot lipa na vasi, s plesom pod lipo, kot simbol v ljudskih pesmih itd., drugod nima primerjave. Naš mit o Kralju Matjažu, ki seveda ni ogrski Matija, ker izhaja še iz poganskih časov Karantanije, je v evropskem merilu edinstven – tudi po svojem preroškem poslanstvu, da bo izvojeval zmagovito bitko za dokončno odrešitev slovenskega naroda. Zavetje pa mu bo nudila lipa.

Že za časa Karantanije smo imeli Slovenci svoj bojni znak (črni panter), ki je zatem postal grb, ohranjen do 1269 v grbu vojvodine Koroške, zatem pa do danes kot grb Štajerske v spremenjenih barvah (beli panter).

V zadnjih stoletjih pa se v povezavi z oblikovanjem ljudskega okrasa, ki ima predvsem rastlinske sestavine, tudi pri Slovencih uveljavi nov znak – rdeč nagelj. Pojavlja se na okrasih že v času baroka (18. stoletje), zatem pa zaživi v ljudskih navadah in v okrasju za časa romantike (19. stoletje). Upodabljajo ga močno stiliziranega. V ljudskem življenju, predvsem v pušeljcu, pa ima svoje mesto edino domači nagelj, ali njemu skoraj enak vrtni, kakor se je oblikoval iz izvirne vrste *Dianthus Caryophyllus*. Navadno je zmeraj rdeč, le za nekatere priložnosti, kakor so krsti, poroke, obletnice in razni prazniki, uporabljajo bele nageljne, ker je bela barva že od davnaj praznična.

V ljudskem življenju se nagelj največkrat pojavlja

v pušeljcu, skupaj z drugimi sestavinami, ali pa kar sam, saj je njegov najpomembnejši sestavni del. Obstaja pa tudi značilen slovenski pušelj, katerega sestavljata poleg nageljna še rožmarin in roženkravt.

Kaj pomenijo vse tri osnovne sestavine slovenskega pušelja? Nagelj pomeni ljubezen, zato je v pušeljcu vedno rdeč, ker je ta barva simbol krvi, kri pa simbol življenja. Rožmarin, ki je za spomin, kakor pravi ljudska pesem, pomeni vero, ker ohranja svoj duh, zelen ali suh, v čemer se kaže neomajnost vere. Roženkravt pa zaradi dišečega zelenja pomeni upanje.

V tem pušljcu so vsebovane torej tri vrednote, tri resnice: vera, upanje, ljubezen. Na Zili na Koroškem imajo ob "reju pod lipo" v pušljcu tudi posrebrano struno – migelca, katere simboliko bi bilo treba še dognati, razen če ni zgolj okrasnega značaja.

Vloga posameznih sestavin slovenskega pušelja nam je jasno razvidna iz ljudske pesmi. Kadar gre za izraz ljubezni, nam pesem omenja le rdeč nagelj, ki lahko tudi nima drugih dodatkov, ker je najpomembnejša sestavina pušelja. – Kadar odhaja fant v tuje dežele, kjer se bo srečal s tujimi dekleti, poudarja pesem rožmarin in pomeni vero dekleta, ki mu je pušelj dala, da ji bo zvest. Ko pa fant odhaja na vojsko, se izmed vseh pozna, ker zelen pušelj 'ma. To pomeni upanje dekleta, da se bo srečno vrnil. Pod "zelenim pušljcem" je mišljen roženkravt (zelenje). Vse drugo je v tem trenutku nepomembno, bistvo je le to, da se fant vrne iz vojske, zato zelena barva – upanje.

V slovenskem okrasu je nagelj poleg srca najpomembnejša sestavina. Nahaja se v okrasju na avbah, pečah, na zibelkah, še zlasti pa na prtihi vseh vrst, ki so štikani v križnem vboju. V tem primeru je navadno ves okras v dveh barvah: rdeči in plavi.

Sam slovenski okras ima seveda mnogo starejši izvor. Njegova osnovna sestavina je vijuga in izhaja že iz predzgodovinskega časa, nahaja se že na posodju iz Lužice (okoli 1000 pr. Kr.), zatem pa tudi na najdbah Norika in Panonije. V karantanskem kulturnem krogu Keltaške kulture (8. – 11. stol.) se ob njej začnejo uveljavljati druge sestavine, predvsem verski simboli kot Jagnje božje in pa zlasti podoba panterja, ki je zaradi stare zgodbe o sladkem vonju, ki ga spusti

iz nosnic in kateremu sledi potem vse živalstvo, prispevajoč Božjo besedo, kateri sledi vse ljudstvo.

Vse do preteklega stoletja slovenski okras, po karantanskem času, ne doživlja velikih sprememb. V tem stoletju pa ga ljudsko hotenje po tem, da izrazi svoje doživljanje, oblikuje do takšne popolnosti, ličnosti in domišljije, da mu ne najdemo primerjave na svetu.

Pravzaprav je ves slovenski okras delo naših deklet in žena, izraz njih življenja, hrepenenja in doživetij, predvsem pa občutka za lepoto. Kot vodilna motiva ostajata v njem, kot že omenjeno, predvsem **nagelj** in **srece**. Druge sestavine, ki se od enega do drugega okrasa menjavajo, spreminjajo, pa so najpogostejše: **križci**, **zvezde**, **vaza**, **košarice**, **šopki**, **pentlje**, **nadalje**, **ptičice**, **metulji**, **vrtnice**, **zvončnice**, **marjetice**, **tulipan**, **lilije**, **mačice**, **lipovi listi**, **makova glavica**, **zlato jabolko (granat)**, pa še **pikice**, **črtice**, **lističi** itd. Ves okras učinkuje neverjetno lično in pravilno, tako da mu drugod po svetu ne najdemo primerjave.

Nageljne so po naših kmečkih hišah gojili v loncih, ki so jih stavili na okna in gajnke. Leseni gajnki na kmečki hiši je bil med najbolj značilnimi sestavinami tega doma. Uporabljali so ga za sušenje perila, pridelkov, na njegovi lesenih ograji pa so namestili lonce z rožami, med temi največ nageljnove. Ta simbolični gajnki opeva tudi ljudska pesem, npr. o Terezinki. Še bolj simbolično je bilo okno, na katerem so prav tako viseli nageljni, v "grmiču in klobčiču" (popih in cvetih). Pod okno so prihajali fantje klicati zvečer dekleta. Če se je dekle oglasila, mu okno odprla in z njim govorila, je bilo to znamenje, da mu je naklonjena; če mu je pušljica dala, pa je bilo to znamenje ljubezni.

Po vrtovih svoj čas nageljnove skoraj niso gojili. Na vrtu je bil navadno gartrož, čigar cvet pa v ljudskem življenju Slovencev nikoli ni imel kake simbolične vloge, kakor jo je npr. imel v cerkveni umetnosti, kjer je simboliziral zlasti v gotiki Marijo, njegovi trni pa Kristusovo trpljenje.

Najstarejši nageljnove motiv, v obliki šopka in zvončnic, zasledimo na keramiki stare Perzije. Zatem na keramičnih izdelkih z otoka Rodosa po 14. stoletju. Otok so imeli v lasti vitezi sv. Ivana, ki so imeli mnoge perzijske ujetnike. Verjetno je, da je nageljnove motiv z Rodosa vsaj deloma vplival na Evropo, zlasti v Grčiji in v Benetkah, ki so močno trgovale z Levantom. Iz Benetk se je razširilo gojenje nageljnove, pa tudi njih motiv na štikarijah, v švicarski Engadin. Kakor sodijo Švicarji, še zlasti nageljnove motiv v križnem vboju. Engadinci so namreč po več let hodili na delo v Benetke, kjer so bili znani slaščičarji. V ljudskem okrasju pa se nagelj, kakor že omenjeno, začne uveljavljati šele z barokom.

Od 19. stoletja naprej se cvetovi in rastline v pomenu narodnih znakov vedno bolj uveljavljajo. V ozadju je vedno kakšen zgodovinski dogodek, ali pa tudi ponazoritev značilnega pridelka dežele. Pri Ircih npr. je **deteljica** kot narodni znak vezana na znano legendo o sv. Patriku, ki je s prikazom njene tropesne sestavine v enem samem listu razložil v času pokristjanjevanja sv. Trojico. Toda Irci imajo poleg tega še svoj državni grb (harfo), tako da je deteljica samo narodni znak. Ta znak najdemo npr. na njih potovalnih uradih v tujini in v drugih primerih. Angleži imajo v tem primeru **vrtnico**, Škoti **osat**, Valežani pa **česnik**. In tudi ti znaki so vezani na stare legende.

Nekdanja Francija je imela za svoj znak stilizirano **lilijo** in se je celo imenovala "kraljestvo lilije". Vendar je ta "lilija" izhajala po vsej verjetnosti od srednjeveškega kraljevega žezla, ki je imelo na koncu tri liste, kot simbol božjega cveta.

Svojega narodnega cveta oz. znaka pa sicer Francozi nimajo. Pa tudi Italijani ne, medtem ko se v Španiji uveljavlja, kakor kaže, **pomarančni cvet**. Za Nemce je znano, da imajo za narodno rožo **plavico**, medtem ko so si Poljaki izbrali **poljski mak** kot ponazoritev v zgodovinskih bojih prelite krvi tega naroda. Njih sosede Belorusi imajo **plavi lan**, Rusi pa **kamilico** za svoj narodni cvet. V zadnjem času so si oblikovali svoje narodne cvetove, v pomenu narodnih znakov, tudi Srbi, Makedonci, Bolgari, Ukrajinci, pa tudi Tirolci. Pri slednjih gre za **očnico**, katero si je Južnotirolska ljudska stranka postavila za svoj znak. V bližnji Švici bi utegnil postati takšen znak gorski **svišč**.

Iz tega pregleda je razvidno, da je nageljnove motiv dobil svoje največje razsežnosti prav pri Slovencih, in da gre zato za pristen narodni znak, ki bi moral biti deležen večje pozornosti, saj ga v tem pomenu nima noben narod ne v Evropi in ne na svetu.

Slovenska kmečka hiša: nageljni na vseh oknih ...

Sv. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,
Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,
SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 861 9874

+ Pred nami je obisk nadškofa dr. ALOJZIJA AMBROŽIČA iz Kanade. V četrtek 28. julija ga bom pripeljal iz Sydneya. Zvečer tega dne se bova ustavila v Wodongi, kjer bo imel ob sedmih v cerkvi Srca Jezusovega mašo za rojake Wodonge, Alburyja in okolice. — Naj omenim, da bo redna slovenska maša na četrto julijsko nedeljo (24. julija) seveda odpadla.

Pri Sv. Cirilu in Metodu v Kew bo slovesna nadškofova maša v nedeljo 31. julija ob desetih. Med mašo bo podelil zakrament svete birme mladini, ki se že vse leto pripravlja na prejem tega zakramenta.

Zvečer na isto nedeljo bo nadškof maševal za Slovence v Morwellu in okolici. Maša bo kot običajno v cerkvi Srca Jezusovega ob sedmih zvečer.

Nadškof bo maševal tudi v Geelongu in sicer v ponedeljek 1. avgusta zvečer ob sedmih pri Sveti Družini, Bellpark.

Upam, da se bomo povsod zbrali v lepem številu. Saj se ne zgodi ravno pogosto, da imamo med sabo tako visokega gosta. Nadškof Ambrožič je sam doraščal v izseljenski družini ter je zato nam izseljencem še bliže. Naša mladina lahko vidi v njem lep zgled zase, kako tudi izseljenski otrok s pridnostjo veliko doseže, pa kljub temu v sebi ohrani zavest pripadnosti narodu svojih staršev.

+ Birmanci, njih starši in botri naj se udeležijo tridnevne kot priprave na birmo. Začetek tridnevne bo na nedeljo 24. julija pri deseti maši, nadaljevanje pa v petek in soboto (28. in 30. julija) zvečer ob pol osmih. Vselej bo tudi prilika za spoved in prosil bi, da s spovedjo ne čakate do zadnjega dne. Vsekakor dobra priprava, ki jo starši in botri dele z birmanci, veliko pomeni za vse.

+ Lepo je izpadlo predavanje o Medjugorju, ki ga je imel po deseti maši 12. junija znani spreobrnjenec in zdaj vneti pospeševatelj medjugorskega Marijinega sporočila — Leo LeGrande. Malo ljudi govori tako iz

srca kot on. Vesel sem, da je bila dvorana dobro zasledena.

+ V tednu pred tretjo junijsko nedeljo smo imeli v svoji sredi p. provinciala Miha dr. Vovka. Vodil je duhovne vaje za sestrsko družino in kratko duhovno obnovo za nas duhovnike, ki smo se vsi zbrali v Kew. Udeležil se je tudi našega sestanka, ki ga imamo trikrat na leto. V naši cerkvi pa je na soboto 18. junija popoldne prisostvoval obredu podeljevanja viteštva sv. Janeza Jeruzalemskega. Naslednji dan, na nedeljo 19. junija, je bil p. provincial glavni mašnik pri deseti maši, ki je vključevala kar dva zlata jubileja: zlate redovne obljube sestre Silvestre Iľko in pa zlato poroko dolgoletnega člana naše božje in narodne družine, Ivana Mejača ter njegove soproge Marije. Kako pomembna misel: obe poti, redovna kot poročna in družinska, vodita k Bogu, da le vztrajamo in sodelujemo z milostjo božjo. Po bogoslužju smo nadaljevali srečanje v dvorani. Bila je res prijetna domača slovesnost, ki je ni mogoče pozabiti. Več o občutkih zlatoporočencev lahko berete med pismi bralcev, tu pa bi rad dodal zahvalo sestre Silvestre. Takole je napisala: **Prisrčna hvala vsem, ki so organizirali, prisostvovali ali kakor koli pomagali pri obhajanju mojega zlatega redovnega jubileja. Zlasti hvala za molitve, čestitke ter druge pozornosti, za cvetje in darila. Za vse hvaležna — s. Silvestra.**

Vsi želimo s. Silvestri, da bi še dolgo delovala med nami v zdravju na duši in na telesu. Enako Mejačevemu zlatemu paru, da bi Ivan še dolgo miklavževal v našem verskem središču.

+ Žegnanje na prvo julijsko nedeljo je zopet zbralo veliko število rojakov, tako okrog oltarja kot potem v dvorani. Zahvala vsem gospodinjam, ki so s članicami Društva sv. Eme napolnile mize z dobrotami in je bilo za vse dovolj. Zahvala tudi Karantaniji za domače melodije.

Proti koncu srečanja je prišel na vrsto srečolov. Dva meseca smo prodajali srečke v prid našemu bodočemu Domu počitka m. Romane, ki naj zraste ob cerkvi. Ta dan je Fistričeva deklica iz bobna s srečkami potegnila srečko številka 03633, ki jo je kupil Jože Krnjak iz Wantirne in z njo zadel avto. Iz srca mu čestitamo in mu želimo, da bi avto uporabljal dolgo vrsto let in brez nesreč.

Srečolov je prinesel Domu počitka skupno vsoto 32,170 dolarjev. Po odbitju stroškov z nakupom avta (dobili smo ga z znatnim popustom in brez takse) je ostalo čistega 20,886 dolarjev. Iskrena zahvala vsem, ki ste podprli to našo veliko akcijo, zlasti pa seveda vsem, ki so pomagali prodajati srečke!

+ Dve novi poroki smo vpisali v poročno knjigo naše cerkve. Dne 28. maja sta pred Bogom zapečatila svojo

zvestobo **Branko Bažon** in **Alexandra Antonia Rojas**. Ženin je Istrijan, rojen v Pazinu in krščen pri Sv. Vidu, Gračišče, nevesta pa je Čilanka iz Santiaga.

Dne 4. junija pa sta si pred našim oltarjem podala roke **Roberta Stanič** in **Henry Santamaria**. Nevesta je bila rojena in krščena v Istri (Umag) ter je kot otrok prišla s starši v Avstralijo. Ženin je italijanskega rodu, a rojen in krščen v Coomi, N. S. W.

Obema paroma naše čestitke in naj jih vselej v življenju spremlja božji blagoslov!

+ Krsta naj tudi omenim dva. Dne 18. junija je krstna voda našega krstnega kamna oblila prvorojenčka, ki sta ga dobila **Peter James Trinnick** in **Helena r. Čampelj**. Ime mu je **Shannon James**, prinesla pa sta ga iz Prestona. — Dva tedna prej, na nedeljo 5. junija, pa je bil krščen v farni cerkvi, kjer družina živi, njegov bratranček **Michael David**, sinko **Cirila Čampelj** in **Andreje Maree r. Burmeister, Warrandyte**.

Obema družinama naše čestitke!

+ Dva pokojna moram omeniti. **MARIO TRAGIN** je bil naši skupnosti domala nepoznan, ker se je zaradi italijanske soproge družil največ z Italijani. O njem berete med pismi bralcev. Druga pokojna oseba pa je slovenska mamica **MARIJA VALHER**, ki je umrla na domu hčerke Štefanije por. Bedrač v melbournskem okraju Thomastown. Pokojnica je bila rojena 16. marca 1905 v družini Jarč, Veliki Boč pri Mariboru. Poročila se je k Sv. Duhu na Ostrem vrhu. V Avstralijo je prišla za svojimi štirimi otroki v aprilu leta 1964. En sin živi v Sydneyu, ostala dva sina in hči pa v Melbournu in tu je mama preživela svoja avstralska leta.

Ko se je starosti pridružila še bolezen, je hči Štefka res lepo skrbela zanjo, saj se je mama najbolj bala, da bi obtičala v kaki bolnišnici. Ne dolgo pred smrtjo je prejela zakramente in je tako lepo pripravljena mirno zaspala v Gospodu. Rožni venec ob krsti smo imeli v slovenski cerkvi na četrtek po smrti, naslednji dan po maši zadušnici pa smo pokojno mamo spremili na keilorsko pokopališče, kjer bo čakala vstajenja.

Sožalje vsem sorodnikom tukaj in v domovini.

+ Sestra Ema, ki skrbi za kuhinjo v Baragovem domu, je imela srečo: zadela je prvo nagrado srečolova melbournskega Slovenskega društva: plačano vožnjo za obisk domovine. Čestitamo ji in ji želimo prijetne počitnice. V kuhinji nam je za čas njene odsotnosti prikočila na pomoč Anžinova Francka. Lačni torej ne bomo!

+ Naj tu objavim tudi čestitko, ki jo je sestavila s. Pavla in s katero so sestre počastile svojo pedsvojnico ob zlatem jubileju:

Od tisočerih, ki šle so drugo pot
— čeprav poklicane morda kot Vi,
za zgled Vas daje danes sam Gospod
res vsakomur, ki živet prav želi.

Sestra Silvestra, jubilančka zlata,
velike so zasluge Vaše in vrline,
odprta na stežaj Vam bodo rajska vrata,
saj delate za tisto, kar ne mine.

Z Vami združeni se Bogu zahvaljujmo
za vse, kar preko Vas je storil in še bo,
vsi prosimo in z Vami se radujemo:
Marija, Ti vodi srečno k sebi nas v nebo!

Veseli
trenutek
ob predaji
ključa,
predno
sta se
Mr. in Mrs.
J. KRŇJAK
odpeljala
z avtom,
zadetim
na srečolovu
DOMA
POČITKA
M. ROMANE

IZPOD TRIGLAVA

JULIJ je vsako leto mesec novih maš, saj je podeljevanje mašniškega posvečenja po tradiciji združeno s praznikom svetih apostolov Petra in Pavla ob koncu junija. Slovenija ima letos šestnajst novomašnikov: škofijskih je devet, od teh trije iz ljubljanske nadškofije, trije iz mariborske škofije, trije pa iz koprške. Ostali so iz redovnih skupnosti, med njimi trije jezuiti, dva salezijanci, en frančiškan in en lazarist. Posebej naj omenim frančiškanskega novomašnika p. Mirana Plohla iz Maribora, ki se je prijavil za nekaj let duhovniškega dela v Avstraliji in bo morda kmalu zašel na p. Cirila v Sydneyu.

Tudi diakonskih posvečenj je bilo lepo število. To je zadnja stopnja pred mašniškim posvečenjem in Bog daj, da bi vsi vztrajali na začetni poti do nove maše v prihodnjem letu. Ljubljanska nadškofija je dobila devet diakonov, mariborska enajst, koprška pa tri. Tri diakone so dobili frančiškani, tri kapucini in tri salezijanci, minoriti pa enega.

K molitvi za novomašnike in diakone nas spodbuja Kristus sam z besedami: "Prosimo Gospoda žetve, da pošlje delavce na svojo žetev. Žetev je velika, delavcev pa malo..."

ARETACIJA dveh novinarjev in zastavnika (Janše, Tasića in Borštnerja), ki so jih v Ljubljani predali vojaškemu oblastem, je vznemirila tudi verne Slovence. V imenu slovenske Cerkve so pred javnostjo nastopili z izjavami nadškof dr. Alojzij Šuštar, Svet za pravna vprašanja pri Slovenski pokrajinski škofovski konferenci in komisija Pravičnost in mir. Mladi ljubljanski verniki pa so napravili svojevrsten protest: zbrali so se v frančiškanski cerkvi k molitvi za notranjo moč vseh treh aretiranih ter za pravičnost in mir vseh ljudi. Šišenski župnik je to srečanje utemeljil takole: "Nismo prepuščeni sami sebi, ne slepi usodi, ne na milost ali nemilost kakemu samovoljnežu. Z nami je Bog, ki ne deli ljudi na revolucionarje in kontrarevolucionarje, ne na pripadnike narodnostim in strankam; neskončno drag mu je vsak človek, saj se je za slednjega daroval na križu..."

Svet za pravna vprašanja pri Slovenski pokrajinski škofovski konferenci pa je v svoji izjavi ob tej priliki posebej poudaril tole:

Za uresničevanje svobodnega in celovitega razvoja človekove osebnosti si moramo neprestano prizadevati. Nenehno se moramo truditi za družbene pogoje, ki omogočajo uresničitev teh visokih idealov. Med po-

goji, ki so v naši današnji družbi nujni, bi poudarili naslednje:

1. Pravna država, ki temelji na suverenosti naroda.
2. Legitimnost oblasti, ki sloni na svobodnih volitvah.
3. Delitev oblasti na zakonodajno, sodno in izvršno oblast.
4. Neodvisnost sodstva.
5. Legitimnost postopka.
6. Dosledno spoštovanje ustavnosti in zakonitosti.
7. Družbena kontrola oblasti in podrejenost armade legitimni oblasti. Posegi in postopki, ki niso v duhu demokratične in samoupravne družbe, rušijo ugled notranji upravi in ljudski armadi in ustvarjajo psihozo izrednega stanja.
8. Ustava, zakoni in postopki morajo predvsem varovati človeka pred zlorabo oblasti in samovoljo, ki bi jo mogli izvajati državni organi. Omogočajo naj človeku gnetni, družbeni in duhovni napredek, naj bodo torej v službi človeku ne pa neki ideološko zgrajeni družbi ali razredu.

OGNJIŠČE, verski tednik za doraščajočo mladino, že dvajset let prireja vseslovensko srečanje invalidov in bolnih na Brezjah pri Mariji Pomagaj. Tudi letos so se na tretjo soboto v juniju zbrali na slovenski narodni božji poti po besedah svetega očeta "najbližji sodelavci Cerkve, Kristusovi najdražji učenci". Od približno deset tisoč udeležencev jih je bilo okrog 350 na vozičkih. Prosili so Marijo, naj jim pomnoži vero v odrešilno moč trpljenja. Zdravim pa so ti invalidi in bolniki pokazali, da njihovo življenje ni napolnjeno le z žalostjo, bolečino in trpkostjo; dostikrat je v njih veliko več veselja, upanja in volje do življenja kot pa pri zdravih.

25-OBLETNICA smrti nadškofa Antona Vovka je v tem mesecu: umrl je 7. julija 1963 v Ljubljani. Vdihnil je ljubljansko škofijo v najtežjih poveljnih letih, doživljal mučna in poniževalna zasliševanja ter bi skoraj postal mučenec, ko so ga 20. januarja 1952 na novo-maški železniški postaji polili z bencinom in zažgali. Za posledicami je trpel do svoje smrti, saj se mu rane od opeklin na vratu niso več zacelile. Bil je goreč in neustrašen nadpastir, odličen pridigar, a preprost in za vse razumljiv. Vse je delal iz zvestobe do vere in Cerkve, odlikovala ga je velika ljubezen do vernikov in duhovnikov svoje škofije. V času svojega škofovanja je doživel dve veliki slovesnosti: 250-letnico ljubljanske stolnice (12. maja 1957) in 500-letnico ljubljanske škofije (8. in 9. septembra 1962).

Nadškof Vovk je izhajal iz stare in gotovo najbolj preiskane družine slovenskega naroda za stoletja nazaj — bil je iz Prešernove družine, rojen 19. maja 1900 v Vrbi na Gorenjskem "pri Ribču": torej pod

isto streho kot pesnik France Prešeren ter kot dete ziban v isti družinski zibki. Tudi sam je imel pesniško žilico, a delo in skrb duhovnika in nato škofa mu ni dopuščalo literarnega ustvarjanja.

V LJUBLJANSKI Narodni galeriji so sredi meseca junija zaključili razstavo kitajskega slikarstva dinastij Ming in Qing, ki so jo pripravili s sodelovanjem pekingškega muzeja. Dragocene slike na svili, ki zajemajo pet stoletij slikarske ustvarjalnosti stare Kitajske, si je v dveh mesecih razstave ogledalo devetdesettisoč ljubiteljev umetnosti. Razstava je pritegnila tudi precej obiskovalcev iz tujine, saj so bili nekateri unikati to-krat prvič predstavljeni izven kitajskih meja.

V SVEČAH na Koroškem so v nedeljo 12. junija obhajali stoletnico smrti Andreja Einspielerja, gorečega duhovnika, časnikarja, politika in prosvetnega delavca. Maši je sledila proslava, na domu Einspielerjevih pa so odkrili spominsko ploščo. V govorih te proslave se je zgodovina prepletala s sedanjim političnim trenutkom na Koroškem, ki slovenskemu prebivalstvu ni naklonjen. Še posebej odmevne so bile besede "očeta koroških Slovencev", kot radi imenujejo Einspielerja: "Slovenci, ostanite pa tudi zvesti besedi materini, slovenskemu jeziku; ostanite Slovenci — zvesti do smrti; naj nas nasprotniki psujejo, naj nas obmetavajo z blatom ali napadajo s kamenjem — vse zastoj, mi smo in ostanemo Slovenci!"

V ŠENTVIDU pri Stični se vrsto let srečujejo pevski zbori iz vseh koncev Slovenije in zamejstva, včasih se jim pridruži celo kak zbor iz zdomstva. Na letošnjem, že devetnajstem taboru pevskega zborov, se je zbralo kar 297 zborov z okrog osem tisoč pevci. Koncertni spored so sestavili iz del slovenskih skladateljev, ki v tem letu praznujejo svoje jubileje.

NA TOLMINSKEM je bil divji prašič še pred tremi desetletji dokaj redka divjad, enako tudi na Goriškem. Zdaj pa se je zaradi sprememb v naravi in raznih drugih pojavov tako razpasel, da ga bo treba zaradi škode, ki jo dela po kmetijah, načrtno zredčiti. Poročilo pravi, da je bila lani škoda, ki so jo naredili divji prašiči, najmanj trikrat večja kot v prejšnjih letih. Za-

L. & E. K. Bayside Printing Service
 Slovenska tiskarna

 Poročna naznanila — Listke za kofete
 Krstne Listke — Zahvalne Kartice
 Vizitke — Pisemske Glave
 Ter vse vrste knjig in računov.
 Lastnik Lojze Kovačič
Very Reasonable Prices
 A.H. 551 7451
 89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

radi tega je ogrožena osnovna dejavnost na velikih kmetijskih površinah po Tolminskem, predvsem na Šentviški planoti, v Baški grapi in na mnogih visokogorskih pašnikih. Strokovnjaki pritrujejo kmetom, da travnikov in pašnikov, ki jih razrijejo divji prašiči, nikakor ni mogoče v kratkem spraviti v red.

IZ OSILNICE kot krajevne skupnosti prihaja poročilo, da je v devetnajstih vaseh zdaj samo še 430 prebivalcev, ko jih je bilo leta 1941 še okrog 1300. Ti kraji so bili v povojnem razvoju takorekoč pozabljeni, zato so se ljudje začeli izseljevati, obdelovalno zemljo pa je prerastlo grmovje in drevje. Vendar se Osilničani, ki so ostali doma, ne dajo kar tako. V zadnjih letih se je to območje spet začelo razvijati, največ po krajanih samih, na pomoč pa jim je večkrat prišla celo ljudska armada in teritorialna obramba. Trebili so zemljišča, usposobili deset kilometrov kolovozov in pešpoti za avtomobilsko vožnjo, zgradili sedem vodovodov, telefonsko napeljavo, tri mostove, novo zdravstveno postajo, radijski in TV pretvornik, Lovski dom v Ribjeku. . . A poročilo, ki zveni tako vzpodbudno, konča z ugotovitvijo, da se kljub vsemu temu "ti kraji še niso otresli svoje nerazvitosti . . ."

ZVEŽA komunistov Slovenije je imela lani v prvih letnikih ljubljanskih fakultet komaj 27 članov. Zato so ji ljubljanski nabriti študentje dali kaj posrečeno ime: **Starka brez vnukov.**

Kaj takega ali podobnega bi še pred nekaj leti ne mogli zaslediti v ljubljanskem tisku . . .

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

72 3093

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

ŽENA V SVETEM PISMU

MATI IN OTROK
/DELITI ŽIVLJENJE NEKOMU/

Božja beseda

PRINAŠALI so mu otroke, da bi se jih dotaknil,

učenci pa so jih odganjali.

Ko je Jezus to opazil, je bil nejevoljen in jim je rekel:

“Pustite otroke, naj prihajajo k meni, in jim ne branite,

kajti takšnim je namenjeno nebeško kraljestvo.

Resnično vam povem: kdor ne sprejme božjega kraljestva

kakor otrok, nikakor ne pojde vanj.”

In jemal jih je v naročje, polagal nanje roke in jih blagoslavljal.

Mr 10, 13 – 15

O POLOŽAJU žene v judovstvu smo že slišali. Podobno se je godilo tudi otrokom. V judovstvu je bil vzor modrosti s t a r e c – tisti, ki ima za sabo dolgo življenje. Otroka pa nam knjiga Pregovorov prikaže kot ne-umnega, potrebnega šibe. Samo čas in šiba ozdravita bolezen, ki se imenuje otroštvo. Otroci morajo biti pokorni staršem in starejšim ter dovezetni za njihove vzgojne prijeme. Takšna miselnost je bila v Jezusovem času še močno razširjena.

Pri prebiranju starozaveznih knjig opazimo, da so na otroka gledali tudi drugače. Otroci so znamenje božjega blagoslova, Bog jih milostno poklanja staršem (prim. 1 Mz 33, 5); so Gospodov dar in božje plačilo staršem (prim Ps 127, 3), kot oljčne mladike, v radost okoli mize ...

Jezusov odnos do otrok je nekaj novega za tisti čas. Trije evangelisti omenjajo Jezusa, kako sprejema in blagoslavlja otroke (prim. Mt 19, 13-15; Mr 10, 13-16; Lk 18, 15-17). K Jezusu so prinašali otroke, da bi se jih dotaknil, da bi nanje položil roke in molil. Učenci temu nasprotujejo in jih po takratni navadi odganjajo. Jezus judovske trdosrčnosti ne obsoja in učencem ničesar ne očita. Naredi pa po svoje: jemlje otroke v naročje, polaga nanje roke in jih blagoslavlja. Izrabi pa tudi priliko ter prisotne pouči: “Pustite otroke, naj prihajajo k meni, ... kajti takšnim je namenjeno božje kraljestvo.” in “... kdor ne sprejme božjega kraljestva kakor otrok, nikakor ne pride vanj.”

Jezus postavi otroka v središče božjega kraljestva. Drugim pa pravi, da morajo sprejeti božje kraljestvo kakor otrok – biti morajo kakor otrok.

Marsikdo bi pomislil, da Jezus izbere otroka zaradi njegove nedolžnosti. Otroku radi pripisujemo nedol-

žnost, a Stara zaveza večkrat poudari, da je tudi v otroku prirojeno nagnjenje k slabemu. Psalmist to pove takole: “Glej, s krivdo sem se rodil in z grehom me je spočela moja mati” (Ps 51, 7). Otrok se mora šele naučiti izbirati med dobrim in slabim.

Otroci so neobgleni, odvisni od drugih, zato se z zaupanjem obrnejo k tistemu, ki daje. Postati kakor otrok torej pomeni: priznati svojo odvisnost od Stvarnika in mu zaupati. Ta odnos med Stvarnikom in človekom nam najlepše prikaže mati z otrokom.

Rojstvo otroka ni odvisno le od žene in moža. Ne gre le za golo razmnoževanje, ko nastane “eden več” po meri prejšnjih, ampak za stvariteljsko dejanje. Otrok je velikokrat drugačen od pričakovanj; “kot da ni od teh staršev”, večkrat slišimo. Sveto pismo preprosto pove: otrok je božji dar. Vse to moramo imeti pred očmi, čeprav se bomo ustavili le pri materi in otroku.

Otrok pride na svet nag, neobglen, ubog. Ničesar nima, vse prejema. Ob njem je mati in otrok sprejema svoje življenje iz njenih rok. Mati mu po koščkih daje vse, kar ta potrebuje za življenje – m a t i m u ž i v l j e n j e d e l i . Otrok na nek način čuti to odvisnost in se je ne sramuje. Zna se “vreči materi v objem”, ji popolnoma zaupa.

O skupni poti matere in otroka Sveto pismo ne pove dosti. Prvi izmed rojenih je Kajn. Mati Eva ga je “spočela in rodila”, nam svetopisemski pisatelj na kratko pove. Na drugih mestih lahko najdemo več podrobnosti. Skupna pot matere in otroka se začne v upanju, “v veri”, da je otrok res spočet. To upanje je še posebej močno pri Mariji. To je čas, ko se otrok

in mati znotraj bližata drug drugemu. Ko mati začuti življenje pod srcem, je to trenutek veselja in sreče.

Srečanje Marije in Elizabete (prim. Lk 1, 39-56) nam veliko pove o življenju pred rojstvom. Ko je Elizabeta zaslišala Marijin pozdrav, se je od veselja zgani- lo dete v njenem telesu. Elizabetin pozdrav in Marijina hvalnica sta spet en sam vzklík veselja. Obe se veselita svojih otrok. Pripoved pa hoče povedati še nekaj: Otrok v materinem telesu že zaznava to, kar se dogaja zunaj njega. Čuti, če ga z veseljem pričakujejo, se ga veselijo in ga imajo radi. Prav tako občuti žalost, bo- jazen, skrb. Od spočetja naprej je z materjo še nekdo, ki je povsem odvisen od nje; živi od “njenih darov”.

Rojstvo. Veliki dogodek, ko otrok “izide iz materi- nega naročja” – nam lepo pove božja beseda. V času stiske ali nevarnosti se otrok znova in znova zateče v “materino naročje”.

Prva leta otrokovega življenja so v judovstvu skoraj povsem prepuščena materi. V začetku druge Mojze- sove knjige beremo o skrbi matere za otroka (Prim 2 Mz 1-2). Zaradi vedno večjega števila Izraelcev v Egiptu ukaže Faraon, naj vsakega dečka vržejo v Nil, vsako deklico pa pustijo pri življenju. Ena od Hebrejk je spočela in rodila sina. Skrivala ga je tri mesece. Ko tega ni več mogla, je vzela pleteno košaro, jo zalila s smolo in asfaltom, položila noter dečka in in košaro spustila po Nilu. Faraonova hči pri kopanju najde ko- šaro in otroka v njej. Otrok se ji je zasmilil, zato ga je vzela za svojega.

Med vrsticami te pripovedi lahko odkrijemo mate- rino skrb za tega otroka. Mojzesova mati dela proti predpisom vladarja, samo da sina ohrani pri življenju.

Na vsak način mu hoče zagotoviti varnost in vse dru- go za življenje. Njena odločitev, da ga “vrže” v reko Nil, je na videz kruta. V veri, da je dobila “otroka po Gospodu”, ga je z vero v srcu prepustila božjemu var- stvu. Tudi v košari mu je hotela zagotoviti varnost, za- to jo je zalila s smolo. Njeno materinsko skrb je Bog poplačal, saj je Faraonova hči ravno njo izbrala za otrokovo dojiljo.

Svetopisemska mati se zaveda, da ne daje od svoje- ga, ampak deli to, kar ji je podaril Bog. Samuelova mati Ana zato pravi duhovniku Heli: “... Za tega dečka sem molila in Gospod mi je spolnil prošnjo, s katero sem se nanj obrnila. Zato ga tudi jaz izročam Gospodu; vse dni svojega življenja naj bo Gospodu posvečen” (1 Sam 1, 27-28). Ana iz hvaležnosti, da ji je Bog dal sina, vrne tega sina njemu.

Skozi materino naročje vodi pot v “Očetovo na- ročje” V svoji odvisnosti od matere, ki deli življenje, se ji otrok popolnoma zaupa. To zaupanje ga pripelje do Boga, če mati prizna, da daje od tega, kar ji je da- rovano.

Zaupanje, ki ga je sposoben otrok, je potrebno, da pridemo v nebeško kraljestvo. To hoče Jezus reči, ko pravi: “... če ne postanete kakor otroci...” Če živi- mo v takem zaupanju do Boga, kot je zaupljiv otrok do matere, sprejemamo božje kraljestvo na pravi na- čin in ga enkrat tudi dosežemo.

Sam Jezus nam hoče biti zgled zaupanja. Kadar se pogovarja s svojim Očetom, postane kakor otrok. Vse kar ima, prihaja od Očeta. Povsem mu zaupa in živi iz njegove volje:

Nebeški Oče je pripravljen imeti veliko otrok. Dru- gače pa je s človekom našega časa. Ali se žene (in moške) ne branijo otrok ravno zaradi tega, ker je v otrokovi reuščini in neobglenosti zahteva, da življe- nje delijo? Svetopisemske žene nam razodevajo dru- gačno miselnost.

V to povezanost matere in otroka pa smo poklicani vsi. To kar nudimo materi, nudimo otroku ...

Za konec se skupaj ustavimo ob odlomku iz neke knjige:

Otroci! Prišli ste iz naše ljubezni in nemoči v našo ljubezen in naš uspeh. Vraščate se v življenje, ki ga mi določamo; varni ste, a tudi tako sami. Zrete k nam brez krivde, brez zaščite, z odprtim srcem. Vse to bi nas moralo prizadeti in nas povsem spremeniti v lju- bezni do vas. Toda pogosto se ravnamo po temnih, nečloveških zakonih, ki žalijo.

Otroci! Vzvišeni božji dar, ki ni naša last. Dani ste v domovanje našega srca, da bi bili ljubljene in da bi živeli ljubeče. (Peikert – Flaspohler)

P. TONE

Sv. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M.,
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N.S.W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Tel.: (02) 682 5478

OBISK NADŠKOFA AMBROŽIČA — Tukaj objavljam spored nadškofovega obiska za dneve, ko bo med nami v Sydneyu. Naš visoki gost prileti v Sydney iz Kanade s poletom CP 023 v petek 22. julija ob 7.30 zjutraj. Njegovo prvo delo med nami bo v soboto popoldne, 23. julija ob štirih, ko bo blagoslovil novi Dom Slovenskega društva Sydney, za kar ga je naprosil društveni odbor. Novi dom stoji na vogalu Elizabeth Street in Horsley Drive, Wetherill Park. Celotni spored blagoslovitve Doma bo objavilo S.D.S.

Istega dne (sobota 23. julija) ob sedmih zvečer bo nadškof maševal in govoril za rojake v Wollongongu in okolici v slovenski cerkvi Vseh svetih v Figtree.

Naslednji dan, v nedeljo 24. julija, bo ob pol desetih (9.30) dopoldne pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu slovesna nadškofova maša in podelitev zakramenta svete birmе. Zvečer ob šestih pa bo naš gost maševal za rojake v Canberri, v cerkvi sv. Beda, Red Hill, ACT.

V torek 26. julija ob sedmih zvečer bo imel nadškof mašo v Merrylandsu. Maševal bo za svojega pokojnega strica p. Bernarda Ambrožiča ob letošnji petnajsti obletnici njegove smrti.

V četrtek 28. julija zjutraj bo naš gost odšel proti Viktoriji, da začne drugi del svojega obiska med avstralskimi Slovenci.

TRIDNEVNICA za birmance, njihove starše ter botre bo tri dni pred sveto birmo: v četrtek, petek in soboto (21., 22. in 23. julija) zvečer. Udeležba je obvezna. Vsak večer bo tudi prilika za sveto spoved in prosil bi, da ne odlašate do zadnjega večera. Menim, da ni treba posebej poudarjati, kako važno je, da na dan podelitve zakramenta potrjenja prejmejo sveto obhajilo tudi starši in drugi člani družine birmance oz. birmanke, kakor seveda tudi botri oz. botre.

NAUK ZA BIRMANCE bomo nadaljevali tudi po

prejemu svete birmе. Razlog za to je, ker nismo imeli dovolj časa za dobro pripravo. Po drugi strani pa je prav, da se otroci čim več naučijo, kar jim bo pomagalo k življenju po veri. Staršem smo povedali ob začetku pouka, da bodo njih otroci prejeli ta zakrament le pod pogojem, če so pripravljeni nadaljevati s poukom. Kolikokrat bo verouk, bomo kasneje sporočili. Poleg tega bomo držali tudi že ustaljeno navado, da se birmanci enkrat na mesec udeležijo skupne nedeljske službe božje, da sodelujejo pri branju beril in napovedovanju prošenj in podobno. Doslej je bilo to na četrto nedeljo vsakega meseca, odslej pa bo na vsako prvo nedeljo v mesecu, ko prepeva mladinski zbor "Zarja". K tej skupni maši pridejo tudi prvoobhajanci, ki pravtako aktivno sodelujejo pri sveti maši.

SPORED PETJA pri bogoslužju bo v bodoče nekoliko spremenjen. Naš mešani zbor bo prepeval na vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu, mladinski zbor na prvo nedeljo v mesecu, na tretjo nedeljo pa bo ljudsko petje. Glede petja na peto nedeljo, kadar jo mesec ima, bo vselej sproti objavljeno.

PRIJAVE za Likovno razstavo verskih motivov je treba sporočiti najpozneje do 15. julija. Razstava bo odprta v nedeljo 14. avgusta. Vsak naj nam sporoči, če je slika oz. predmet tudi naprodaj, ali pa samo za ogled. Posameznik lahko razstavlja od enega do treh slik oz. predmetov. Več informacij dobite lahko v pismu, ki vam ga radi pošljemo z vsemi navodili, če nam sporočite.

MLADINSKI KONCERT, ki bo letos s Wollongongu v soboto 1. oktobra, bo imel geslo: NAŠA LI-PA NAJ CVETI! Kraj koncerta je dvorana RSL kluba, vogal Princes Highway in Nicholson Street, okraj Wollongonga Woonona. Glasbene, vokalne in plesne skupine kot tudi posamezniki naj se čim prej prijavijo kateremu koli verskemu središču, ali pa naravnost na nas (Slovene Mission, P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W. 2160), ki letošnji koncert organiziramo. Čas za prijavo je do konca avgusta. Poznim prijavitelcem ne moremo zagotoviti nastopa, če bo spored že zaključen.

MLADINSKI ZBOR "ZARJA" kliče S.O.S. Našim mladincem kakor njih staršem toplo priporočamo zadevo našega mladinskega zbora, za katerega se resno bojimo, da bo razpadel. To je vsem, ki obiskujejo naše versko središče, dobro znano, ni pa še bilo o tem kaj objavljenega. Prepričan sem, da se Irena Stariha kot voditeljica zbora resno trudi, da bi mladinci nadaljevali s petjem. V to polaga veliko časa, skrbi in načrtovanja. Z njo smo zaskrbljeni tudi mi vsi in ne želimo, da bi se zbor razšel. Toda če s strani naših mladincev in mladink ne bo več resnega zanimanja

in obiskovanja pevskih vaj, potem v bodoče ne moremo kaj pričakovati.

Obračam se na vse člane zbora — sedanje in bivše — naj premislijo zadevo in store vse, da bo zbor nadaljeval z delom. Veliko možnosti pri tem imajo tudi starši, da spodbudijo mladino, naj **redno prihaja na vaje**. Pred nami je **Štirinajsti mladinski koncert** in celo v naši organizaciji. Ali si lahko privoščimo ta poraz, da naša "Zarja" ne bi nastopila? Po mojem bi bilo kaj takega za naše versko središče ne samo eden, ampak sto korakov nazaj.

Morda bi bilo koristno, če skličemo sestanek staršev Zarjanov in seveda vseh članov ter članic zbora, tudi tistih, ki so prenehali s sodelovanjem. Treba bo iskreno odkriti vzrok ter ugotoviti diagnozo, nato pa poskrbeti za zdravlilo. Z dobro voljo rešitev ne bo težka, je pa nujna.

WOLLONGONG ima slovensko službo božjo v soboto 23. julija ob sedmi uri zvečer v Figtree. Kot že omenjeno bo med vami tokrat nadškof dr. Alojzij Ambrožič, ki bo maševal in pridigal. Zato naslednji dan, v nedeljo 24. julija, v Figtree ne bo slovenske službe božje.

CANBERRA ima redno slovensko mašo v nedeljo 17. julija ob 10.30 dopoldne. Izredna služba božja pa bo v nedeljo 24. julija zvečer ob šestih, ko bo med vami naš gost iz Kanade. Cerkev je, kot vedno, Sv. Beda v Red Hillu. — V avgustu imamo službo božjo v nedeljo 21. avgusta ob 10.30.

NEWCASTLE pride za slovensko mašo na vrsto v nedeljo 31. julija ob šestih zvečer. Cerkev je naša običajna — Srca Jezusovega v Hamiltonu. Pred mašo je prilika za sveto spoved, po maši pa srečanje v dvorani.

STOJNICA v prid našemu verskemu središču bo spet delovala v četrtek 21. julija. Priporočamo se za pecivo in primerne predmete, ki so v dobrem ter uporabnem stanju. Naslednji datum za stojnico bo v sredo 7. septembra.

PRVO SVETO OBHAJILO bomo imeli pri nas v nedeljo 11. septembra. Našega cerkvenega zavetnika sv. Rafaela in zakonske jubileje pa bomo letos praznovali v nedeljo 25. septembra.

+ + +

POKOJNI — V ponedeljek 13. junija 1988 je umrl v Queanbeyanu, N. S. W., JOHAN HAVOR. Rojen je bil 1. septembra 1908 v kraju Miletič v Vojvodini. Poročil se je z Marijo Podlipnik, ki je bila po rodu iz Loke pri Zidanem mostu ter med pokojnimi že od leta 1978. Johan zapušča hčerke Olgo Žičkar, Jožefino Bresnik in Ano Marijo Meszes, trinajst vnukov ter enajst pravnukov, dva sinova pa sta mu umrla že v otroških letih. — Pogrebna maša je bila opravljena v farni cerkvi sv. Rafaela v Queanbeyanu, pokopan pa je bil pokojnik v Canberri poleg svoje žene Marije.

Družinam našega pokojnega iskreno sožalje. Radi se Johana spomnimo v svojih molitvah, kakor tudi drugih naših dragih, ki so odšli pred nami v večnost!

P. VALERIJAN

Sveti
Janez
ob
Bohinjskem
jezeru

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$43.— Štefi Valentin; \$23.— Jean Pevc; \$16.— Vera Korošec; \$13.— Janez Vidovič, Adolf Marcen, Alojz Brne; \$10.— Maura Vodopivec; \$8.— Maria Tinta, Andrea Bosa; \$7.— Ivan Vesel, Alojz Mavrič, Angelca Kostevc, Louis Širca, Stojan Zorzut, Drago Sedmak, Marija Marcina, Anica Smrdel, Jadranka Tonc; \$6.— Marta Veljkovič, Zlata Abram, Ana Poklar; \$5.— Zora Gec, Irena Renko, Ema Pekham, Tine Kramar; \$4.— Janez Kveder; \$3.— Julijana Kure, Frank Flisar, Jože Balažic, Frančiška Veber, Jože Topolovec, Marijan Venier, Franc Žele, Karli Škofic, Ivan Fatur, Anton Tomšič, Maria Dobrigna, Frančiška Ludvik, Ana Peklar, Marija Oblak, Marija Oginski, Milka Marušič, Jože Horvat, Vekoslav Rutar; \$2.— Ivanka Tomšič; \$1.50 Milka Lovrec; \$1.— Karlo Zupančič.

NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:

\$100.— L. & M. Martin; \$50.— Ivan Kobal (p. Mihi v Zambijo); \$30.— N. N. (za lačne); \$20.— A. Iskra; \$10.— Lojze Golja z družino (za lačne).

MATERI TEREZIJ
ZA NJENE LAČNE SIROTE:

\$100.— Franc Rolih; \$50.— L. & M. Martin; \$40.— N. N.; \$30.— Marija in sin John Kosi; \$20.— Mr. & Mrs. Urbanč, N. N.; \$15.— Ema Simčič; \$10.— Marija Podgornik (namesto cvetja na grob pok. Ivanu Mikuli).

VSEM DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

Slovenija
Moja dežela

LOJZE
KOZAR

Premakljivi svečnik

(18.)

Med ljudmi je zavlado razburjenje.

"Toliko let je bilo vse v redu, zdaj pa je naenkrat vse zanič, kar imamo," so se hudovali stari.

"Vse se postara, tudi cerkev," so ugovarjali mladi.

"Lepo, saj je vse lepo, toda kdo bo vse to plačal? In arhitekta hoče imeti ta zanesenjak. Ali sploh ve, koliko arhitekti zaračunajo?"

"Kaj je treba načrtov. Kdor bo delal oltar, naj pride sem, zmeri in naredi, pa bo prav tako v redu."

"Nova metla, saj pravim. Vse bi rad ven zmetal. Še Marije so mu napoti."

"Če bo vse ven zmetal, bomo gledali prazne stene?"

"Koliko so se ženske roke trudile, da so naredile toliko in tako lepih rož iz papirja! Pravo umetniško delo. On pa vidi samo to, da so barve nekoliko popustile, ne vidi pa skrbi in truda, ki je bil zanje potreben."

Naslednjo nedeljo jih je čakalo resnično presenečenje. Vsi umetni šopki in venci so izginili. Namesto njih je bila na podstavku majhna vaza s svežimi rožami. Svetniki so naenkrat izstopili, postali vidnejši in pomembnejši, rože ob nogah pa so k njim usmerjale oči. Cerkev je bila videti bolj vesela, naravnješa.

Po maši pa se je zagnala v župnišče majhna, debelušna ženska, tresla se je od razburjenja in planila v kuhinjo:

"Kje je naš venec? Povej, kam si dala naš venec?"

Barica se ni takoj znašla, za kakšen venec gre in je mirno vprašala:

"Kakšen venec? Ne vem, kakšen venec mislite."

"Ne laži! Ti si ga vzela proč od Marije Bistriške in namesto venca si postavila tja ničvredni lonček z zanikrno rožico. Hočem venec, da ga namestim nazaj, kjer je vedno bil," je začela vpiti.

"A tako! Za tisti venec gre? Čakajte, da vam razložim..."

"Nič ne bom čakala in nič si ne dam razlagati od take punčare, kot si ti. Hočem venec, da ga odnesem nazaj v cerkev."

Tedaj je vstopil župnik.

"Že v svojo sobo sem slišal, kaj bi radi, mati. Malo potrpite, da se pogovorimo."

"Nimamo se kaj pogovarjati. Dvajset let, če ne več, je bil tisti venec pri Mariji in naredili so ga naša mati, Bog jim daj dobro, zdaj pa pride nekdo od bogve kod in ga kar tako odnese. Tega ne pustim in hočem venec nazaj!"

"Čakajte, mati, saj cerkev ni samo vaša. Cerkev je nas vseh."

"A tako! Vi mislite, da je vaša in lahko v njej delate, kar se vam zljubi? Mi smo bili tukaj, ko vas še na svetu ni bilo, vi pa ste komaj

prišli, pa si že lastite ne vem kakšne pravice."

"Vidite, mati, sami ste rekli, da je venec že dvajset ali več let star, ali ne mislite . . ."

"Nikar mi neprestano ne govorite mati. Saj nisem vaša mati."

"Klical bi vas po imenu, pa ne vem, kako vam je ime. Vam bom pa rekel samo vi, če vam je tako ljudše. Glejte, če bi kupili sebi obleko pred dvajsetimi leti, tudi če bi jo ves čas hranili v omari, ne da bi jo enkrat oblekli, bi se obleka že davno postarala, zgubila bi nekaj barve in predvsem bi prišla iz mode. Če bi se v njej prikazali na cesti, bi vsi gledali za vami."

"Iz mode, pravite? Cerkev vendar ni modni salon. Kako morete obleko primerjati z vencem?"

"Čeprav se čudno sliši, se vendar tudi v cerkvi ravnamo v marsičem po modi, se pravi po okusu tistega časa. Nekoč je bil okus drugačen, kakor je danes. Primerjajte samo stare cerkve z novimi."

"Nisem zato prišla, da bi kaj primerjala. Hočem samo naš venec in nič drugega."

"Hja, kaj hočemo. Barica, prinesi venec!"

"V kamri jih je cel kup. Katerega?"

"Tistega, ki je bil pri Mariji na levi strani spredaj."

Barica je šla in prinesla venec.

"Zdaj ga pa dobro oglejte. Kakšne barve je bil? Tudi vi ste to že gotovo pozabili. Vidite, koliko je v vsaki roži prahu in kako je vse prepredeno s pajčevino. Od daleč se vse to seveda ne vidi, zato vam ne za-merim, da se tako potegujete zanj, toda če ga pogledate od bliže, morate priznati, da tak venec Mariji pač ne dela časti."

"Nihče ga ne gleda od blizu. Glavno je, da je od daleč v redu."

"Motite se. Ni važno, kako se vidi od blizu ali od daleč, važno je, kakšna je stvar sama na sebi. Tudi pri človeku ni važno, kakšen se zdi samemu sebi ali drugim, važno je, kakšen je v resnici, torej pred Bogom, ki človeka natančno pozna takega, kakršen je in se pred njim ni mogoče pretvarjati ali ustvarjati kakšen videz."

"Človek je nekaj drugega. Ga vendarle ne boste primerjali s takimle vencem!"

"Poglejva še drugi vzrok, zakaj papirnate rože niso primerne za cerkev."

"Zakaj ne bi bile primerne, ko pa so bile v cerkvi dolga leta, morda celo stoletja?"

"Zato ne, ker niso pristne, ker niso prave. Lahko bi rekli, da lažejo, ker so rože in niso rože, niso žive. V cerkvi pa mora biti vse pristno in nič lažnivega."

"Prej pa niso bile lažnive? Zakaj so prej bile dobre v cerkvi? Toliko časa ni nikomur prišlo na misel, da rože, take papirnate, lažejo. To ste si izmislili."

"Tudi prej ni bilo dobro. Ali so vaša mati vprašali župnika, če lahko tak venec postavijo k Mariji?"

"Zakaj bi pa vprašala? Vsak pameten župnik mora biti samo vesel, če se kdo sploh spomni na to, da Mariji prinese venec."

"Vidite, tako so postavljali v cerkev tudi podobe. Nihče ni vprašal, ali so podobe kaj vredne, ali zbujajo pobožnost, ko jih pogledamo, ali

Dobrova pri Ljubljani

NAŠ VISOKI GOST iz Kanade, nadškof dr. LOJZE AMBROŽIČ, je bil rojen dne 27. januarja 1930 v Gabrju, Dobrova pri Ljubljani, kot najstarejši od sedmero otrok Ambrožičeve družine. Njegov oče Lojze je bil brat med nami znanega pater Bernarda, ki je umrl pred petnajstimi leti v Sydneyu kot tamkajšnji slovenski dušni pastir ter dolgoletni urednik Misli. Ambrožičevi so bili leta 1945 med begunskimi družinami, ki so šle v tisočih ob koncu vojne skozi Vetrinje in avstrijska begunska taborišča. Urednik Misli in p. Valerijan sta bila s sedanjim nadškofofom študenta srednje šole taborišča Lienz-Peggez v Vzhodnih Tirolah. Ambrožičeva družina je po nekaj letih begunstva ob posredovanju p. Bernarda, ki je bil takrat tajnik slovenskega oddelka NCWC v New Yorku, emigrirala v Kanado. Tam je sin Lojze stopil v semenišče in bil leta 1955 posvečen v duhovnika. Imel je kot prvi novo mašo v novozgrajeni slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Torontu, pridigal pa mu je škof dr. Gregorij Rožman.

Dve leti je bil Lojze kaplan na župniji sv. Terezije v Colbornu, nato pa ga je nadškofija poslala v Rim, kjer je študiral na Bibličnem inštitutu. V Kanado se je vrnil kot profesor bibličnih ved ter začel poučevati na torontski teološki fakulteti. Po nekaj letih pa ga zopet najdemo na študiju v Evropi, tokrat v Nemčiji. V Würzburgu je zaključil študije z doktoratom iz svetega pisma.

Nadškof Ambrožič na dan škofovskega posvečenja leta 1976

Po vrnitvi v Toronto je zopet pre-daval bogoslovcem ter bil kmalu i-menovan za dekana teološke fakul-tete, kar je zgovoren dokaz cenjenja njegovih izrednih zmožnosti. Ime-novanje za pomožnega škofa to-rontske nadškofije je prišlo 1. aprila 1976, posvečen pa je bil na praz-nik vnebohoda, 27. maja. Torontski nadškof mu je dodelil skrb za verni-ke tujih narodnosti v nadškofiji. Ča-kalo ga je veliko delo in z vso vne-mo se je vpregel vanj.

Leto 1986 pa mu je prineslo no-vo presenečenje: bil je imenovan za nadškofa s pravico nasledstva. Z drugo besedo: čim bo šel toront-ski nadškof in kardinal Gerald E. Carter v pokoj, bo naš rojak prevzel

bo cerkev z njimi kaj pridobila. Ne, ljudje so podobe kupili kje na kaki božji poti in jih postavili v cerkev. Župnik je to mirno trpel, ker se ni hotel ljudem zameriti."

"Zakaj pa vi ne delate tako?"

"Ker so ljudje danes veliko bolj izbirčni, lahko tudi rečem, da bolj vedo, kaj je lepo in kaj ni. Na televiziji lahko vidijo velike umetnine in si vzgajajo okus, zato ne prenešajo vsega, kar so prenesli nekoč. No, da se ne bova predolgo mudila, pa povejte, ali res hočete ta venec, zdaj, ko ste ga videli od blizu, dati nazaj k Marijinemu kipu?"

"Če bi ga doma malo očistila in izprašila, bi bil mogoče še nekaj ča-sa dober."

"Očistiti ga ne morete. Prah se je tako zlepil s papirjem, da bi ga mo-rali umiti. To pa veste, da ne gre. Pa tudi, če bi šlo: kako mu boste pa vrnili prvotne barve?"

"Ni bilo treba, da ste ga vzeli s stene. Potem bi bilo vse prav."

"Ne bi bilo prav, ker je umazano, pa naj to opazimo ali ne."

"Ga bom pa vzela domov. Nam bo pa doma še nekaj časa spomin na pokojno mamo."

"Kar vzemite ga in ne bodite hudi. Vse to delamo samo zato, ker bi radi imeli lepo, čisto cerkev."

Takih zapetljajev je bilo še več, toda Zdravko je znal stvari tako vzeti v roke, da so vsi vsaj na pol potolaženi odšli, čeprav s priokusom gren-kobe.

Hujše je bilo s podobami in ko je bilo treba iz cerkve odstraniti stare klopi. Ljudje pri tem niso hoteli pomagati, da je moral Zdravko sam z Baričino pomočjo izprazniti cerkev. Pri težjih stvareh pa je poprijela še Rozika. Klopi so bile tako trhle, da so se lomile že med potjo, ko so jih nesli ven.

"Položimo jo nekoliko bolj trdo na tla. Naj se razbije, kar je zanič," je rekel Zdravko, da bi se ljudje laže sprijaznili s tem, da so potrebne tudi nove klopi.

Podobe so spravili v župnijsko vežo, kjer je bilo zdaj tako tesno in so svetniki delali tolikšno gnečo, da je moral vsak mimoidoči dobro pa-ziti, da se ni s katerim spopadel. Nazadnje je v cerkvi ostal samo glavni oltar in dva stranska. Vse so prekrili s polivinilom. Ostal je tudi težak in masiven pod pod klopmi, ki se ga župnik z dvema pomočnicama ni upal lotiti. Računal je s tem, da ga bodo ljudje sami radi odstranili, ko bodo stene pobeljene.

Naslednjega dne so prišli tesarji, se pravi mojster in dva delavca, ki so postavili odre v cerkvi, da so lahko pleskarji začeli notranjo obno-vo. Najprej so odstranili debel sloj beleže, nedotaknjene pa so pustili freske na stropu, ki so predstavljale Marijino vnebovzetje in štiri evan-geliste. Slike so prišli obnavljat posebni strokovnjaki, pleskarji pa so cerkev prepleskali po arhitektovem načrtu v svetlorumeni in rjavi barvi. Temeljito so očistili zaprašena barvasta okna, da so zasijala v prvotnem sijaju. Ko so odstranili odre, je bila cerkev sveža, pomlaje-na, vsa sončna in vesela, da so se tudi ljudje počutili v njej pomlajene in bolj vesele, čeprav so že nekaj nedelj samo godrnjali:

"Zopet smo imeli mašo v gozdu. Je to pametno, kar naš župnik počenja? Saj je toliko lesa v cerkvi, da še do oltarja ni mogoče videti."

Prava vojna pa se je začela šele takrat, ko je šlo za to, kateri kipi in slike bodo prišli nazaj na svoje mesto in kateri ne.

Vse, kar je bilo novejšega, kičastega, iz mavca in podobnih snovi, je imelo veliko zagovornikov. Rekli so, da je novo in da je stalo veliko denarja, zato mora nazaj. Ljudje so kar naprej oblegali župnika, zahtevali in grozili, da njihov kip, se pravi kip, ki so ga nekoč kupili njihovi predniki, tudi v prenovljeni cerkvi ne sme manjkati, sicer ne bodo več prišli v cerkev. Župnik ni hotel dati nikorhur nobenega upanja. Za stare kipe, ki so bili v cerkvi, se ni potegoval nihče. Župnik pa je slutil, da so prav ti vredni, da jih postavijo nazaj. Posvetoval se je s strokovnjaki in ti so mu svetovali, naj postavi nazaj v cerkev samo star, lesen kip Matere božje, ki pa ga je treba najprej temeljito očistiti in zavarovati pred črvi, potem pa še dva kipa apostolov: Petra in Pavla. Vse drugo pa je kičasto blago in v cerkev ne spada.

/Dalje prih./

njegovo mesto in zasedel kot ordinarij toronški nadškofijski sedež. Da je za tako važno mesto izbran ravno naš rojak, saj je torontska nadškofija največja v Kanadi, je nam vsem v ponos. Avstralski Slovenci pa si štejejo v posebno čast, da je nadškof sprejel naše povabilo in bo zdaj med nami. Za obisk bo izrabil del svojih počitnic, četudi se pri nas ne bo ravno odpočil, za kar bodo poskrbele razdalje in spored srečanj.

Nadškof Lojze, dobrodošel med nam!

V mesecu novih maš in ob visokem obisku iz Kanade objavljajo Misli to sliko prve nove maše v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Torontu 1955. Novomašnik je nadškof Lojze Ambrožič, ob njem pa klečita stric pater Bernard kot arhidiakon in p. Odilo kot diakon.

Biti brez vere...

**CILKA
ŽAGAR**

Ob
znamenju
/ Maksim
Gaspari,
ki je
s svojimi
slikami
pokazal,
kako je
vsa naša
tradicija
prepojena
z vero/

BELCI v Avstraliji se vedno bolj zavedajo, koliko krivic so v zgodovini utrpeli domačini — aborigeni. Odvzeli so jim ne samo zemljo, na kateri so bili ti-sočletja edini lastniki in prebivalci, pač pa tudi kulturo, ki je bila podlaga njihove družbene ureditve. Aborigenska kultura je bila tesno povezana z njih vero, verskimi obredi, predmeti in kraji. Belci so osmešili njih vrednote kot nesmiselno praznoverje, nadomestila pa jim s svojim hromim krščanstvom niso znali nuditi. Tako so aborigeni izgubili smisel življenja, voljo do življenja — svojo dušo. Res jih je nekaj pomrlo od novih bolezni, nekaj so jih belci pobili, a da se je v prvem stoletju kolonizacije njih število zmanjšalo kar na eno desetino, je vzrok gotovo drugje.

V Sloveniji vsak kmet pozna izrek: Človek ne živi samo od kruha... Drugo polovico tega svetopisemskega izreka navadno izpustijo, ker obsega nekaj, kar čutijo, a bi težko razložili. Govori se pač o duševnih potrebah. Kruh je nekaj vsakdanjega, ono drugo pa se samo po sebi razume. Spominjam se napisa v Spomin-ski knjigi:

“Veruj — le v veri trdno je življenje;
upaj — brez upanja zaman je hrepenenje;
ljubi — brez ljubezni prazno je življenje!”

Slovenci vse več pišejo o skupnem slovenskem kulturnem prostoru. Jaz pa se najprej sprašujem, v kaj verujejo Slovenci?

Skozi stoletja je slovenska kultura živel in se razvijala na trdni podlagi katoliške Cerkve. Družbena ureditev, način obnašanja, narodne vrednote in tudi na-

rodna umetnost je bila zgrajena na krščanskih temeljih.

Dnevi, letni časi in leto samo se je odvijalo po krščanskem koledarju. Božje poti, cerkveni obredi, znamenja in križi, slike, procesije, žegnanja, molitve, petje in veselice, združenja in združevanja... vse se je ponavljalo tako kot dnevi in letni časi. Kristusovo življenje, koledar in družinska praznovanja so bila tesno povezana. Nemški psihoanalist Jung pravi, da je vera vir zdravja za posameznika in za narod. Duševna energija, ki nam daje moč in voljo do življenja izvira iz vere.

Izguba vere je vedno moralna katastrofa za narod. Brez vere razpade družbeni sistem. Filozof Max Weber imenuje to: problem smisla. Če vsa dejanja v življenju nimajo smisla, ljudje izgubijo življenjsko moralno. Zakaj bi se držali pravil, opravljali dolžnosti, trpeli pomanjkanje in napor?

Če pa je naše življenje del nečesa višjega, je vsaka negotovost odstranjena.

Karl Marx je trdil, da je vera opij za ljudstvo. Povsod, kjer je bila revolucija po njegovih navodilih, so najprej nasilno odstranjevali vero.

Po “osvoboditvi” je bilo pri nas vse, kar so Slovenci zavestno ali podzavestno cenili kot sveto, čez noč zavrženo kot praznoverje in zastarele navade, bilo je zasmehovano in prepovedano. Katoliški veri so vzeli ugled in pomen. Vse naravne norme življenja, vsa pravila obnašanja, ves družbeni sistem je bil razveljavljen. Narod je ostal brez smernic — brez duše. Verska znamenja so odstranjevali, verske obrede smešili, procesije in verska združevanja prepovedali, versko vzgojo ukinili po šolah in v sredstvih javnega obveščanja. Prevzgoja je bila dosledna. Toda celo komunisti so vedeli, da narod ne more živeti brez vere. Nasilno so začeli uvajati vero v Tita, partijo, komunizem, samoupravljanje, zmago delavskega razreda, enakopravnost, bratstvo — edinstvo...

Biti brez vere je nevarno, soglašajo mnogi znanstveniki. Mnogi so se pri nas iskreno oprijeli novih idealov. Danes se skrivajo za ideali komunizma predvsem tisti, ki imajo od tega korist. V kaj pa verjamejo zdaj Slovenci? Toliko je znakov, da so kot narod izgubili voljo do življenja. Najbolj se to vidi pri negativnem prirastku prebivalstva, v številu samomorov, v oblikah slovenskega praznovanja. Ko ljudje izgubijo voljo do življenja, izgubijo tudi moralno, svoj smisel. Tedaj postane nevarno, da bi se uprli oblastem in družbenemu redu. Ob tem samo lahko upamo, da bi upor prinesel zaželene uspehe, ne pa — novo suženjstvo.

V ZAČETKU prihodnjega meseca nas bo obiskal nadškof dr. Lojze Ambrožič iz Kanade. Na poti iz Melbourne k nam v Južno Avstralijo, v četrtek dne 4. avgusta, se bo ustavil tudi pri naših rojaki v Milduri. Ob peti uri popoldne bo sveta maša v tamkajšnji župnijski cerkvi, po maši pa srečanje v cerkveni dvorani. Pridružili se nam bodo tudi bratje Hrvati.

Naslednji dan, v petek 5. avgusta, se bomo na poti proti Adelaidi ustavili tudi v Berriju. Sveta maša bo ob enajstih dopoldne v župnijski cerkvi, za srečanje po maši pa se bomo zbrali v župnišču, saj tamkajšnji župnik p. Sebastijan pozna nadškofa še iz Kanade. Rojake naprošam, naj prinesejo kaj prigrizka, da bo srečanje še bolj domače.

Tako rojake v Milduri kot v Berriju in seveda okoli vabim, da se polnoštevilno udeležite te enkratne priložnosti srečanja z našim visokim gostom, kanadskim nadškofom dr. Ambrožičem.

V Adelaidi bo prvo srečanje z nadškofom v soboto 6. avgusta zvečer pri sveti maši, ki bo kot navadno ob sedmi uri. Naslednji dan, v nedeljo 7. avgusta, pa bo slovesna sveta maša ob desetih, med katero bo naš kanadski gost blagoslovil v naši cerkvi kapelico, posvečeno Mariji Pomagaj. Po končanem bogoslužju se bomo z nadškofom srečali tudi v dvoranici na domačem B.B.Q.

Upam, da se bodo vsi adelaidski rojaki radi udeležili tega našega slavlja. Za to priliko vabim tudi narodne noše. Pokažimo nadškofu naše spoštovanje in tudi našo medsebojno povezanost.

Žal se bomo morali od visokega gosta še na isto nedeljo posloviti: kasno popoldne bo moral odleteti za Sydney, od koder bo naslednji dan dopoldne odpotoval proti kanadski domovini.

Nadškofu Ambrožiču že zdaj kličemo: **Iskreno dobrodošli med nami v Južni Avstraliji!**

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave., W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

Dne 25. junija je bila pridružena našemu verskemu občestvu s krstom **Rose Krystal**. Srečni starši so Ian McLachlan in Ana r. Barbiš. Pri krstu so držali malo Rozo in obljubili pomoč pri verski vzgoji Julie in Leopold Barbiš. Prisrčna voščila družini, novokrščenci pa zdravja in modrosti!

Dne 18. junija je v Royal Adelaide Hospitalu odšel k Bogu **IVAN KAPL**. Pokojnik je bil rojen 8. avgusta 1921 v Kalobji vasi, Šentjur pri Celju. V Avstralijo je emigriral 5. maja 1952. Že lani ga je zadela kap in je bil od takrat delno paraliziran. V torek 14. junija pa je dobil srčni napad, kateremu je sledil še eden v petek zjutraj, 18. junija. Tega ni več preživel. Pogreb je bil iz naše cerkve dne 21. junija z mašo zadušnico, vstajenja pa čaka na pokopališču v Enfieldu.

Pokojnik zapušča ženo Adelo s tremi hčerkami. Vsem naše iskreno sožalje. Udeležba pri pogrebu je pokazala, da je bil pokojni Ivan znan in priljubljen. Naj zdaj počiva v božjem miru!

Verouk za mladino bo na drugo nedeljo v mesecu avgustu. Lepo vabljeni k udeležbi!

Radijska oddaja v priredbi našega verskega središča je vsako sredo zvečer na valovih etnične radijske postaje 5 EBI FM ob osmi uri. Poslušajte spored — za vas je pripravljen!

P. JANEZ

PTUJ je eno najstarejših slovenskih mest. Tu je najlažji prehod prek Drave in tod drži hkrati najkrajša pot iz Panonske kotline v Italijo.

Z VSEH VETROV

DEVETNAJSTA KONFERENCA sovjetske komunistične partije je končana. Gorbačov se je izkazal vseskozi kot mojster v politiki in mnogi novinarji so izjavili, da ga nobeden današnjih svetovnih politikov ne dosega. Njegov tri ure dolgi govor na kongresu je pokazal, da mož odlično razume, kako izrabiti politična dejstva, da služijo ideološkemu cilju.

Eno je gotovo: Sovjetska zveza stoji pred velikimi in važnimi spremembami, ki so vsekakor važne ne le za Rusijo, ampak za ves svet. Saj komunizem je mednarodna zadeva s končnim ciljem svetovne revolucije. Šele ob spremembah bo Grobačov pravzaprav pokazal, da res prihaja iz obljub na kongresu do dejanj. Da je torej zares močan kljub raznim omejitvam, ki jih ni moč kar čez noč odpraviti. Ne smemo pozabiti, da še vedno obstaja Centralni komite, ki zmore zlomiti voditelja, če ne pleše po njegovi muziki. Tudi K.G.B. se očitno ne bo dotaknila nobena reforma...

Res bo zanimivo slediti, kaj bo Sovjetski zvezi prišla bližnja bodočnost.

KARDINAL KÖNIG, bivši dunajski nadškof, ki je bil petnajst let predsednik vatikanskega Tajništva za neverujoče, je nedavno govoril z novinarji o verskem stanju po svetu. Tole je rekel med drugim: "... Danes imamo na Vzhodu ateizem, na Zahodu pa versko svobodo... Prvikrat v zgodovini človeštva so vlade na Vzhodu uvedle ateizem kot dogmo v svoje ustave. Pravijo, da bo vera umrla sama od sebe, "če pa ne, moramo kaj storiti, da umrje..." Na Zahodu pa se je razpasla verska brezbržnost, ki je hujša od uradnega ateizma. Pričakujem, da se bo verska prenova začela na Vzhodu, kjer se morajo ljudje za svojo vero boriti..."

KOLIKO DENARJA požira vojska, je resno študiral neki holandski profesor znanstvenik. V ameriških dolarjih je izračunal vrednost posameznega vojaka v teku zgodovine: koliko naj bi stal človek, ki ga vlade in generali opremijo, da pobija neznanega sočloveka.

V času Julija Cezarja — od 100 do 44 pred Kristusom — je vzdrževanje vojaka stalo manj kot en ameriški dolar. V teku dva tisoč let skoraj neprestanega bojevanja je inflacija porasla in Napoleona je sleherni vojak stal že 2, 000 dolarjev. V prvi svetovni vojni je vsak vojak zahteval že 17, 000 dolarjev, v drugi pa so morali vsakemu borcu žrtvovati kar 40,000 dolarjev. A številke se tu še niso končale. Ameriški stroški v vietnamski vojni, tam v letu 1970, so bili tolikšni, da

pride na vsakega vojaka visoka vsota 200, 000 dolarjev. — Kako lepo bi se mogel ta denar in vse ostalo, kar države porabijo za vojsko, razdeliti za lajšanje bede na svetu...

PRVIČ je prišla v Rim delegacija iz Grčije z namenom, da uradno počastijo spomin sv. Cirila, ki je bil doma iz Soluna, v Rimu pa je umrl in tam je njegov grob. V istih dneh je bila v Rimu tudi uradna bolgarska delegacija ter se je prav tako udeležila slovesnosti v čast sv. Cirilu. Papež Janez Pavel II. je člane delegacij sprejel v posebni avdienci dne 26. maja.

MARIJIN DOM za rimske brezdomce je na binokšno nedeljo blagoslovil sveti oče Janez Pavel ob prisotnosti m. Terezije iz Kalkute, saj bodo ta dom prevzele njene misijonarke ljubezni in skrbele za te, ki bodo v njem iskali zavetja. Imel bo 72 postelj, dve obednici in ambulanto. Enonadstropno stavbo so zgradili znotraj Vatikana, blizu dvorane za avdience. "To delo izročam Gospodu," je ob blagoslovitvi dejal papež, "ker se je začelo v njegovem imenu in iz ljubezni do njega. Kristusova ljubezen se najlepše pokaže v ljubezni do bližnjega. V tem je obsežen ves evangelij."

NADŠKOF LEFEBVRE, vodja tradicionalnih katoličanov, je 30. junija na svojo roko, brez privolitve papeža, posvetil štiri škofe. S tem je pretrgal dogovor, ki ga je naredil z Vatikanom v maju, pa podrl vse upe, ki jih je Cerkev polagala v nedavni obisk kardinala Gagnona. Ta se je pred božičem sestal z nadškofom Lefebvrejem, videl ustanove njegove Družbe sv. Pija X., se pogovarjal z duhovniki in bogoslovci ter podal Vatikanu zelo pozitivno poročilo. Zdaj je s temi samovoljnimi posvečenji 81-letni nadškof zapadel izobčenju, enako vsi štirje novoposvečeni škofje. Po cerkvenih zakonih veljajo za odpadnike, ki so se sami ločili od Cerkve.

Lefebvrejeva skupnost ima semenišča v petih deželah, nad 200 duhovnikov in lepo število bogoslovcev. Ne soglašajo s spremembami, ki jih je prinesel Cerkev zadnji koncil, drže se tradicionalne latinske maše in zlasti jim ne gre v račun kakršen koli ekumenizem. Vatikan jim je vsa ta leta pustil predkoncilski tradicionalizem in jim je bil pripravljen tudi v bodoče pustiti latinski tridentinski obred svete maše ter jim celo iz njih vrst izbrati škofa kot naslednika ostarelega voditelja Lefebvreja. Zdaj pa je ta neveljavna posvetitev štirih škofov celotno zadevo potpisnila na napačen tir ter je izobčenje bilo nujna posledica.

Res škoda, da je šel razvoj v to smer, saj so člani te tradicionalne skupine globokoverni katoličani. Bližnja bodočnost bo pokazala, ali bodo čudno slepo sledili odpadlemu voditelju, ali pa se bodo vrnili v čredo enega pastirja — Petrovega naslednika...

OSEMDESET LET mineva letos, odkar so prišle v Egipt mariborske šolske sestre sv. Frančiška. Tja so šle za slovenskimi rojaki. Njih prva postojanka je bila Aleksandrija, kjer so 8. septembra 1908 prevzele zavetišče in šolo za avstroogrske izseljence. Po razsulu avstrijske monarhije so se posvetile povzem slovenskim dekletom, ki so v velikem številu prihajale zlasti iz primorskih krajev, ki so pripadli Italiji. Leta 1928 so odprle sestre hišo tudi v Kairu. S svojim delovanjem so rešile mnogo naših deklet, da so ostale dobre in poštene, zavedne v veri in narodnosti. Tudi vsi rojaki, ki so se iz Egipta izselili v Avstralijo, imajo na sestre najlepše spomine.

Po odhodu skoraj vseh rojakov iz Egipta so se naše sestre odločile, da ostanejo in nadaljujejo delo. Njih dom v Kairu je zdaj hiša za študentke iz arabskih dežel, med katerimi je največ muslimank in pravoslavnikov. V Aleksandriji pa so sestre dogradile novo poslopje, ki bo služilo ostarelim, prav tako vseh narodnosti in ver.

O ČERNOBILU po dveh letih sem bral. Lažje razumemo, zakaj Rusi s tako zaskrbljenostjo omenjajo jedrsko vojno, če se spomnimo černobilske katastrofe. Jedrska eksplozija je iz tega ruskega mesta pregnala 50.000 prebivalcev in ga spremenila v "preketo" mesto. Področje so sicer očistili radioaktivnih snovi, a je še vedno tako močno onesnaženo, da se ljudje tja ne bodo zlepa vrnili. Del mesta so spremenili v "tehnično bazo", kjer se vsakih petnajst dni menjava kakih tisoč specialistov. Okolica elektrarne je strogo prepovedana dostopu prebivalstva. Kljub temu pa tam dela okrog 14.000 vojakov in delavcev. Vsi ti skrbe, da se obrat nadaljuje in na razne načine skrbijo za to, da bi se strupeni prah obdržal na tleh. Vsi ti so prostovoljci z dvojno plačo za polovični delovni čas: dva tedna delajo, dva tedna počivajo v Kijevu. Zgodnji del reaktorja so zalili v "sarkofag" 300.000 kubičnih metrov betona in jekla. Posekali in na kraju samem zakopali so drevesa znamenitega "rdečega gozda" — 80 hektarov borovcev, ki jih je ožgala radiacija. Iztrgali so asfalt na vseh cestah. Znova so pognali tri radiatorje, ki jih nesreča ni prizadela...

Za vse to delo so porabili osem milijard rubljev (upoštevajoč tudi stroške preseljevanja in odškodnine ljudem, ki so jih izselili). To pa je vsota cene štirih takih elektrarn, kot je černobilska. A ceno nesreče same bodo plačevali še desetletja in to ne samo z denarjem...

IZ STATISTIČNIH PODATKOV Letopisa katoliške Cerkve za leto 1987 je razvidno, da se število novih duhovniških poklicev po kritični točki leta 1973 dviga predvsem zaradi večjega odziva v Afriki, Južni

Misli, Julij 1988

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki — rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slinčo
- Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak

foto-slikar
Simon Novak
Melbourne, Victoria **367 8405**

Ameriki in Indiji. V zahodnoevropskih državah in pa ZDA to število še vedno pada. Leta 1986 je še vedno umrlo več duhovnikov kot pa je bilo novih posvečenih. Vendar je upanje in več očitnih znakov, da se bodo duhovniške vrste pomlajale v naslednjih letih.

OREHOVO—BORISOVO je moskovska četrt, kjer so 13. junija letos položili temeljni kamen za novo cerkev. Posvečena bo jubilejni tisočletnici pokristjanjenja Rusije, ki jo praznujemo letos. To bo tudi prva nova cerkvena stavba, zgrajena v sovjetskem glavnem mestu po letu 1914. Gradili jo bodo v novem naselju, v katerem je našlo svoj življenjski prostor 300.000 ljudi, niso pa še imeli doslej svojega bogoslužnega prostora.

MATI TEREZIJA iz Kalkute v Indiji je na konferenci OZN o miru in razorožitvi v New Yorku zopet javno poudarila, da je splav "največji sovražnik miru". Pred govorom na sedežu OZN se je dolgo pogovarjala z generalnim tajnikom te svetovne organizacije Perezom de Cuellarjem, ki je sam praktičen katoličan. V New Yorku je m. Terezija odprla tudi novo hišo svoje redovne kongregacije, ki bo sprejemala v oskrbo otroke, obbolele za aidsom.

ZA UKRAJINSKE KATOLIČANE je papež Janez Pavel II. napisal posebno pismo in tudi v govorih že nekajkrat poudaril zahtevo Sovjetski zvezi, naj bi dala tem vernikom popolno svobodo vesti in vere. Katoliški Ukrajinci so svojo zvestobo Rimu plačali z mučeništvom, s preganjanjem in stisko — zaslužijo solidarnost vesoljne Cerkve. Ob 1000-letnici "krsta Kijevske Rusije" papež potrjuje pravico Ukrajincev do lastnih izročil in obredov.

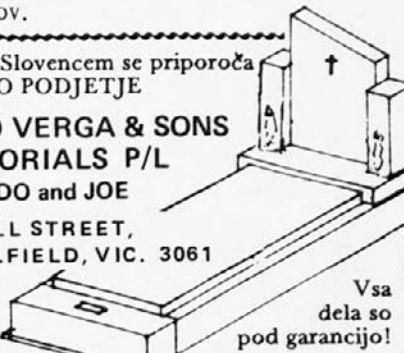
Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179

Vsa dela so pod garancijo!

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

Dragi Kotičkarjil Ko danes Kotiček objavlja sliko SESTRE SILVESTRE, jo seveda s tem nismo sprejeli v Galerijo mladih. Je pa prav, da se je Kotiček spomni zdaj ob njenem zlatem jubileju. Odkar je prišla leta 1966 med nas v Melbourne, je ves čas veliko med mladino, saj vodi Slomškovo šolo našega verskega središča v Kew in kar naprej pripravlja otroke za razne odrske nastope. Tudi na objavljeni sliki je med njimi na odru, ko jim tik pred nastopom daje še zadnja navodila, predno se odpre zastor.

Prav je, da sestri Silvestri tudi Kotiček in z njim vsa slovenska mladina širne Avstralije iskreno čestita k zlatemu jubileju redovnih obljub. Naj bi še veliko let pripravljala slovensko mladino za nastope! Ob tej priliki se ji res iz srca zahvalimo za vsa pretekla leta, ki jih je preživela v delu med nami. Naj ji bo dobri Bog za vse bogat plačnik! — Striček

Dragi striček!

Ker si se pritoževal, da ne dobiš nič pisem, sem jaz sklenila, da se spet oglasim. Povedati Ti moram, da sem bila v Kew spet na nedeljo 19. junija, ko je imela sestra Silvestra zlati jubilej svojih obljub. Bilo je zelo lepo. Moj ata je sestavljal pesmico za to priliko in jaz sem jo deklamirala v dvorani po maši sestri Silvestri.

KJE SMO MI DOMA

KJE SMO, KJE SMO MI DOMA?
TAM OB DRAVI, SAVI, SOČI,
TAM OB LIPI ŠUMLJAJOČI
SREDI RAVNEGA POLJA.

TAM, KJER TRIGLAV, KRALJ PLANIN,
DVIGA KRONO NAD OBZORJE,
KJER BUČI JADRANSKO MORJE
PESEM NAŠIH BOLEČIN.

TAM, KJER CERKVIC STO IN STO
PO ZELENIH GRIČKIH SANJA,
NA OTOČKU ZVON POZVANJA
MILE PROŠNJE POD NEBO.

TAM, KJER NAGELJ, ROŽMARIN
Z BELIH OKENC SE SMEHLJATA,
V VETRU TIHO ŠEPETATA:
SLADEK JE NA DOM SPOMIN.

TAM SMO, TAM SMO MI DOMA,
TAM JE NAŠA ZEMLJICA.

MIRKO KUNČIČ

Bila sem v narodni noši, da je bilo še lepše. Rada sem s pesmico pozdravila zlato jubilaranko, saj sestra Silvestra toliko stori za mladino. Zasluži naše čestitke.

Če boš imel kaj prostora, pa objavi mojo voščilno pesem, Takole se glasi:

Sestri Silvestri ob petdeseti obletnici
redovnih obljub:

Za leta dolga, Bogu darovana,
za v svet k rojakom izbrano pot,
za skrb, ljubezen, delo in besedo,
za vse, kar zna naš mladi rod:

Iskrena tisočkrat Vam, sestra, hvala!
Čestitke tople sprejmite:
naj ljubi Bog še dolgo Vas ohrani,
da nam in Njemu služite!

Ivan Lapuh

Sestra Silvestra je bila gotovo vesela, da smo se je spomnili. Bog ji daj zdravja, da bi še dolgo pripravljala otroke za nastope na odru!

Lidija Lapuh, 13 let, Morwell, Vic.

V ZAHVALO IN SLOVO – V juliju se za stalno vrača domov v Slovenijo sydneyjskim Slovencem dobro znana družina Andreja in Mirjam SUŠNIK. Mirjam mi je zaupala, da imajo hudo domotožje. Nič ne de, je rekla, pa če bi jedli doma samo neslan krompir. Srce jih vleče v domovino.

Veliko dobrega je storila Sušnikova družina v našem verskem središču. Peter in Tomaž sta pridno ministrirala. Andrej je bil dolgo skolit, tiskal je "Nedelje" in napravil veliko drugega, skritega našim očem. Mamica Mirjam pa je poleg različnih del v Merrylandsu pripravljala in napovedovala slovenske oddaje na radiu 2EA. Učila je tudi vsako soboto naše mlade slovenščino v dopolnilni šoli v Bankstownu.

Globokoverno, pošteno in spoštovano družino Sušnik bomo mnogi zelo pogrešali, saj smo jo imeli zelo radi.

Dragi Sušnikovi, z upanjem, da si boste v domovini z zadovoljstvom kmalu uredili novo gnezdo, in da otroci ne bodo imeli težav v šoli, se poslavljamo od vas. Vse naše dobre želje z vami in Bog daj, da se še kdaj srečamo. Naj vas vse varuje Bog in nebeška Mati!

In prisrčna hvala za vse, kar ste dobrega storili za slovenstvo v Sydneyu! – **Danica Petrič.**

RINGWOOD NORTH, VIC. – Kot je omenil že p. Bazilij v zadnjih Mislih, nas je zapustil predragi mož in dober oče **ANTON KOSI.**

Iz dneva v dan je pešal in pravzaprav samo še čakal, kdaj ga bo Bog poklical. Zadnje mesece je strašno trpel, pa kljub temu smo on in mi z božjo pomočjo kar nekam lahko prenašali težko preizkušnjo. Saj so Tonija v bolnišnici (St. Andrew's Hospital zraven stolnice sv. Patrika v East Melbourne) kmalu vzljubili in res lepo gledali nanj, meni pa dali hrano in posteljo, da sem bila lahko ves čas pri bolniku. In redno so nas obiskovali duhovniki, včasih kar po dva na dan, ter nam z lepimi besedami lajšali trpljenje. Sleherni dan se nama je pogled zatekal v stolnico, ki je lepa zlasti ponoči, ko je razsvetljena. Vsaki večer sva občudovala to krasoto, ki nama je pomirjevala srce in naju pripravila za novi dan trpljenja.

Vse dolge mesece bolezni je Toni res lepo izrabil

KRIŽEM AVSTRALSKÉ SLOVENIJE

in se pripravil na pot v večnost. Z vsemi in vsakim posebej se je iskreno poslovil, da je marsikdo s solzami v očeh odhajal iz njegove sobe. Zlasti zadnjih šest tednov se je njegovo trpljenje spremenilo v nekaj čudovitega, kar dandanašnji malo družin doživi. S sinom Johnom nama je v ponos, da smo bili tako združeni. Sini mi je ob priliki rekel: "Veš, mama, lahko bi bili delj časa skupaj, pa mogoče ne bi imeli tako lepih spominov kot jih imamo sedaj. Res se moramo Bogu zahvaliti za vse!" Oba sva prepričana, da je dobri Bog pokojnega Tonija bogato nagradil. Pa tudi midva s sinom sva bila in sva še deležna božje dobrote s pomočjo od vseh strani, da lažje prenašava težko izgubo.

S sinom Johnom bi se želela preko Misli prisrčno zahvaliti patrom Baziliju in Toniju za obiske na dom in v bolnišnico in somaševanje pri pogrebni maši z našim župnikom Fr. Moggom, enako slovenskim seštrmam za njih udeležbo. Tople besede patra Bazilija pri večernih molitvah ob krsti so mi bile v ponos in tolažbo ter notranje zadovoljstvo. Iz srca se zahvaljujem vsem prijateljem, ki ste nam stali ob strani v najtežjih dneh našega življenja. Oddaljenim še posebej – iz Wangaratte, Canberre, Sydneya in celo Qld., zlasti prijateljicam iz Wollongonga ter stricu in teti, ki sta kar cele mesece skrbela za naš dom, da sem bila jaz lahko ves čas v bolnišnici. Hvaležna sem vsem sorodnikom in znancem za obiske pokojnika na dom in v bolnišnico ter za njih izreke sožalja, molitve, cvetje na grob ter spremljavo na zadnji poti. Bog naj Vam vsem bogato povrne. Zahvala tudi p. Valerijanu za njegove tolažilne besede in sveto mašo, ki jo je imel za pokojnika v Wollongongu.

Dragi pokojni mož in oče počiva na pokopališču Springvale in čaka vstajenja. Naj se odpočije v svoobodni avstralski zemlji, naj mu sveti večna luč!

Zalujoča žena **Marija** in sin **John Kosi**

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

NA USLUGO V ČASU ZALO VANJA

**DRAGI ROJAKI,
POTUJETE
V EVROPO?**

Na pragu domovine, sredi stare Gorice, ob drevo-
voredu Corso Italia, Vas
pričakujemo v PALA-
CE HOTELU, najbolj-
šem hotelu v mestu:
75 sob s kopalnico, te-
lefonom, radijskim spre-
jemnikom, barvnim TV,
mini-barom, klimatiza-
cijo. Najmodernejša u-
dobje po zelo ugodnih
cenah: samska soba 43
avstr. dol., dvoposteljna
56 avstr. dol. Gostom
so na razpolago hale,
konferenčna dvorana,
parkirni prostor in ho-
telska restavracija.

V PALACE HOTELU
bo poskrbljeno za Vaše
čimprijetnejše počutje,
dobrodošlico pa Vam
bo osebno izrekel rojak
VINKO LEVSTIK

34170 GORIZIA-GORICA,
Corso Italia 63 (ITALY)

Tel. (0481) 82166/Telex 461154 PAL GO I

**PALACE
Hotel**

**VAS HOTEL!
DOBRODOŠLI!**

GREENSBOROUGH, Vic. — Zahvala Bogu, ki je naju vodil petdeset let skozi viharje in nevarnosti, pa naju pripeljal v pristanišče miru in zadovoljstva.

Dan 19. junija, navadna nedelja kot toliko drugih v letu, vendar za naju nedelja, ki nama bo ostala v nepozabnem spominu. Že v začetku tedna sva bila oba bolj nestrpna kot ponavadi. Saj se je približeval dan, ki si bova po petdesetih letih srečnega zakonskega življenja spet javno ponovila zakonske obljube. Res dolga je doba živeti petdeset let, še daljša je doba deliti dobro in slabo s svojo življenjsko družico dolgih petdeset let, imeti družino in skrbeti za otroke. A če imaš vero, ljubezen, zvestobo in potrpljenje, je vse to tako lepo in kar prehitro mine. Saj z veseljem pričakuješ jutrišnjega dne, ki spet prinese nekaj novega. Bog nama je bil vsa ta leta naklonjen, da sva bila zdrava in imela zdravo družino.

Na dan najine zlate poroke sva bila nenavadno zgodaj pokonci — kot bi se bala, da bi vsaj danes ne bila kasna. Res sva bila že dvajset minut pred deseto pri naši slovenski cerkvi. Kmalu sva zaslišala tudi zvonove, ki so vabili k službi božji. Zdelo se mi je, da drugače zvonijo kot ponavadi. Zame so oznanjali veliki dan, zato so se mi zdeli mogočno doneči in lepši od zvonov vsake katedrale . . .

V sprevodu sva šla počasi proti oltarju. Pričetek službe božje je bil svečan. Imela sva srečo, da sva svoj zlati jubilej praznovala skupaj z zlatim jubilejem se-

stre Silvestre — petdesetletnico kar je obljubila z redovnimi obljubami služiti Kristusu. Ko je g. p. provincial Miha Vovk, ki je vodil slovesnost, nagovoril nas, so mi šle od radosti solze v oči, toliko lepega je znal povedati in primerjati poti obeh zlatih jubilejev, ki pa obe vodita k Bogu. Poskušal sem se zbrati, pa se nisem mogel. Gledal sem naša sveta zavetnika Cirila in Metoda nad oltarjem in začel zdravamarijo, pa je nisem mogel dokončati. Ko je zadonela Marijina pesem, mi misli uidejo domov, pred oltar Marije Vnebovzete v moji farni cerkvi, kjer bi moral obhajati ta svoj zlati jubilej. A pota božje Previdnosti so me pripeljala sem v novo domovino, da tu v svobodi in zadovoljstvu obhajava z ženo svojo obletnico med svojimi otroki, zeti, vnuki ter prijatelji.

Sestri Silvestri želiva, da dočaka še nešteto jubilejev in da bi še dolga leta "Miklavževal" pod njeno "komando" na našem odru. Bog jo živi!

Vsem sva hvaležna iz srca, da ste nam pripravili ta nepozabni dan. Posebna zahvala p. provincialu ter našima patroma Baziliju in Tonetu, dalje Društvu sv. Eme, pa prav vsem našim prijateljem za darove in prisostvovanje v cerkvi, v dvorani in potem pri skupnem kosilu. — Vaša vdana Ivan in Marija Mejač.

CARINA, QLD. — Saj nisem mislil, da se bom tako hitro zopet oglašil. A naš Prešeren je zapel: ". . . odprta noč in dan so groba vrata . . ." Za nas vse velja, da so

te njegove vrstice in celotni verz o "dolgoti našega življenja" vse premalo upoštevane. Svet je postal res brezbrizen, prelahek, vsega dobrega presit, vsak gleda le na sebe . . . Pa je nenadoma vsega konec, ko smrt potrkna na naša vrata.

V borih štirih mesecih letošnjega leta je naša mala tukajšnja slovenska skupnost izgubila že svojega tretjega člana. Po posredovanju gospe Julke Vodopivec — za kar ji gre javna zahvala — poročam, da je v nedeljo 5. junija (ko smo imeli ravno tukaj slovensko mašo) po daljši bolezni zapustil ta svet FRANC BRUS. Umrli je v Princes Alexandra Hospital-u v Brisbane. Smrt ga je rešila dolgoletnega trpljenja, ki mu ga je povzročal rak na jetrih. Pokojnik je bil rojen 18. januarja 1915, Studenci pri Mariboru. (Je torej komaj štiri mesece starejši od mene!) Poročen je bil z zdaj že pokojno Hildo — umrla je v oktobru 1978. V Avstralijo je družina dospela iz Avstrije leta 1949. Hčerka Kristina je bila takrat še otroček, zdaj pa je poročena in s priimkom Papademos.

Zadnje počivališče je dobil Franc poleg žene Hilde na katoliškem pokopališču Mt. Gravatt (Brisbane). Edini hčerki in njeni družini naj bo izrečeno moje in naše iskreno sožalje. Končujem pa to žalostno poročilo v upanju, da mi letos ne bo treba več poročati o kakem obisku smrti med nami. — Janez Primožič.

CHADSTONE, VIC. — Spet imamo rojaka za Matice naših pokojnih, naša družina pa je izgubila dobrega prijatelja, saj sva bila jaz in pokojnik rojena komaj uro hoda narazen. **MARIO TRAGIN** je umrl dne 31. maja letos v St. Vincent's bolnišnici v Melbourne. Kot danes toliko je tudi on podlegel zahrbtni bolezni, da si se je upiral in bi rad še živel za svojo družino. Rojen je bil v Brjih pri Komnu na Krasu dne 22. julija 1932. Poročil se je v Trstu leta 1955 z Niveo DeGrasi iz Izole, italijanskega rodu. Sin Robert (32 let) je bil rojen v Trstu, Daria (20 let) in Roger (18 let) pa že tukaj v Avstraliji, kamor je emigrirala družina v letu 1957 — prišli so z ladjo "Flaminia". Po poklicu je bil Mario zidar ter je z družino vsa leta živel v melbournskem okraju Oakleigh. Njih dom meji s cerkvijo in šolo župnije "Holy Redeemer". Tam so se otroci šolali,

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,

THOMASTOWN 3074

(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263

A.H.: 459 7275

E. Z. OFFICE MACHINES Pty. Ltd.

Zastopnik podjetij

BROTHER in CASIO

elektronskih pisalnih in računskih strojev.

Popravljamo vse vrste strojev

— naše delo je garantirano.

**V zalogi imamo tudi vsakovrstne
stare pisarniške stroje.**

EMIL ZAJC

1475 Centre Road, CLAYTON, Vic. 3168

Telefon: 544 8466

a najmlajši bo zdaj delal maturo pri salezijancih.

Rožni venec za pokoj duše umrlega Maria smo zmolili v farni cerkvi 2. junija, naslednji dan, v petek, pa je maši zadušnici sledil pogreb. Grob je dobil na pokopališču Springvale. Mario je bil poštenjak in priljubljen zlasti med italijansko skupino, s katero se je z družino družil. Cerkev, četudi ni mala, je bila nabito polna prijateljev, ki so ga spremili na zadnji poti. Pokojnik je rad molil in je bil tudi lepo pripravljen za odhod s tega sveta. — Iskreno sožalje vdovi in otrokom, enako mami, bratoma in sestri z družinami v domovini! — Zora Gec z družino.

REŠITEV Konjička v junijski številki:

Fant je videl rožo čudotvorno,

**v sanjah jo je videl daljnožarko —
vzdramil se je in je šel na pot.**

**Vse po stezah, po širokih cestah,
preko polja, po visokih klanjih;
hrepenenje mu je pot kazalo —
čarodejka, tiha bela večča**

je krščansko romala pred njim, — Ivan Cankar.

Rešitev so poslali: Jože Štritof, Ivanka Žabkar, Jože Grilj, sestra Petra Kropich, Francka Anžin in Marija Špilar, Vinko Jager, Sestre v Slomškovem domu, Anica Oman, Marjanca Skubic. Žreb je izbral za nagrado Anico Oman.

S M E H JE NAJBOLJŠE Z D R A V I L O BREZ RECEPTA

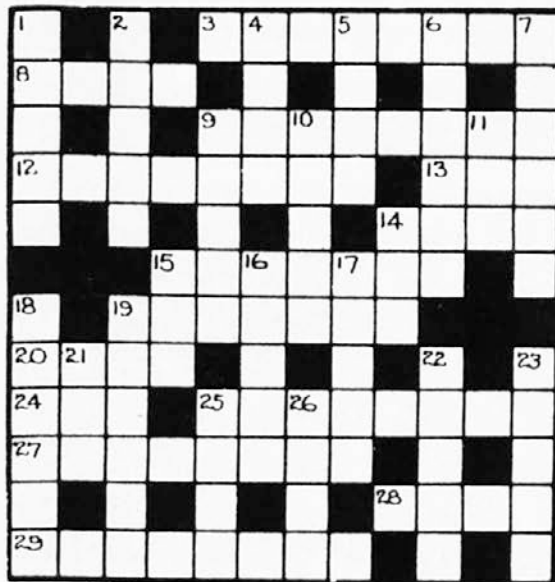
/Uvoženo iz domovine/

- + Prvič: Sovražnik nikoli ne spi.
Drugič: Če sovražnik spi, ga zbudi in mu povej, da brez njega ne moremo.
- + Šli smo še naprej od Marxa: pri nas z državo odmi-
ra tudi ljudstvo.
- + On je človek na mestu: nikamor se ne premakne.
- + Sodnik je dal izprazniti dvorano. V imenu ljudstva.
- + Ni voditelj slep, pač pa je ljudstvo spregledalo.
- + Med generacijo, ki prihaja, in generacijo, ki odha-
ja, je generacija, ki ostaja.
- + Ideologi komunizma so nam po vojni zatrdili, da
bomo pisali človeka z veliko začetnico. Očitno smo
se v pravopisu vrnili v čase pred vojno.
- + Nenadoma moramo dvigniti нравstvena merila za
sprejem med komuniste.
- + Jugoslavija je zdaj na ravni Zahodne Nemčije — po
najnovejši ceni bencina.
- + Tam, kjer vlada ena barva, je vse črno bel.
- + Pri nas ni socialnih razlih, so veliko večje.
- + Imel sem prav. Ali mislite, da mi bodo to lahko
odpustili?
- + Vsak začetek je težak, še posebej začetek konca.

SADNA DREVESCA — cepljene slive,
odlične slovenske in nemške vrste,
prodajamo po pet dolarjev komad.
Naročila pošljite na naslov: Jože L a c k n e r,
24 Clark Street, Wangaratta, Vic. 3677,
telefonsko pa jih lahko naročite tudi
po Ivanu Mejaču v Melbourne: (3)435 0127

Melbournskim rojakom je na uslugo
ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT
18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159
Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

Križanka (Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 3. izraz na obrazu, ki kaže odnos do nekoga; 8. važen del človeškega telesa; 9. žensko ime; 12. moško ime; 13. vrsta hrasta (z zelo hrapavo skorjo in bodičasto želodovo skodelico); 14. ne govori resnice, tudi kraj pri Senožetih; 15. obdelovalec kož; 19. geometrijski lik enakih stranic in enakih kotov; 20. reka v Sloveniji; 24. veznik; 25. bevskal, oglašal se je s ščekastim glasom; 27. zatikalce, klinček, zatič; 28. neporasla površina sredi gozda; 29. požrešnež, lakomen človek.

Navpično: 1. del letala, tudi žensko oblačilo; 2. kvar, tudi češkoslovaška znamka avtomobilov; 4. površinska mera; 5. meljava, mletje; 6. vatikanski vojak, vojak švicarske garde; 7. škodljiv, moralno slab; 9. znesek, seštevek; 10. vrsta kamnine; 11. gozdna žival z bodicami; 14. zgornji del zrelega prosa; 15. midva, oba skupaj (oblika glagola biti); 16. ena barv; 17. moško ime; 18. neumit; 19. miren, ponižen, ne napada; 21. vriska; 22. bojazen, groza; 23. "mašna miza" za opravljanje daritve; 25. prebivalec dežele, ki se ji pripisuje izredna "varčnost"; 26. ime filmske igralk Sammer.

Rešitev pošljite do 10. avgusta na uredništvo!

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjizica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnne spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourneu. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1988 so še na razpolago: zbirko štirih lepih knjig naročite pri nas za ceno 30.– dolarjev (poština posebej).

CELOVŠKE pa so že pošle.

Knjiga **SLOVENIAN HERITAGE I.** (zbral dr. E. Gobec) je pošla in čakamo na novo pošiljko.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:

**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VAŠA DOMAČA
TURISTIČNA
AGENCIJA
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Vabimo Vas, da obiščete našo pisarno, ki ima lastni prostor za parkiranje. Ali pa nas pokličite po telefonu in PRIDEMO NA VAŠ DOM, če je tako ugodnejše!

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja

(pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov,

zavarovanja, fotografij za potne liste . . .)

VAM JE NA USLUGO
ERIC IVAN GREGORICH

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA . . ./

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime GREGORICH dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje! PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666